

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ

ФЕДЕРАТИВНЕ НАРОДНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

„СЛУЖБЕНИ ЛИСТ ФНРЈ“ излази по потреби, у српском, хрватском, словеначком и македонском издању. — Огласи по тарифи. — Жиро рачун код Народне банке ФНРЈ за претплату и посебна издања 101-11, за огласе 101-11
1-30 1-831

Среда, 24 јун 1959

БЕОГРАД

БРОЈ 25

ГОД. XV

Цена овом броју је 120.— дина. — Претплата за 1959 годину износи 2000.— дина, а за иностранство 3000.— динара. — Редакција: Улица Краљевића Марка бр. 9. Пошта, факс 226. — Телефони: централа 28-010, 28-417 и 28-838, Администрација 26-276. Одељење продаје 22-619.

453.

У К А З

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О УГОВОРИМА О ИСКОРИШЋАВАЊУ ПОМОРСКИХ БРОДОВА

На основу члана 71 тачка 2 Уставног закона о основама друштвеног и политичког уређења Федеративне Народне Републике Југославије и савезних органа власти, проглашава се Закон о уговорима о искоришћавању поморских бродова, који је усвојила Савезна народна скупштина на седници Савезног већа од 11 јуна 1959 године и на седници Већа произвођача од 11 јуна 1959 године.

П. Р. бр. 45
13 јуна 1959 године
Београд

Претседник Републике,
Јосип Броз-Тито, с. р.

Претседник
Савезне народне скупштине,
Петар Стамболић, с. р.

ЗАКОН

О УГОВОРИМА О ИСКОРИШЋАВАЊУ ПОМОРСКИХ БРОДОВА

ДЕО ПРВИ

УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1

Уговори о искоришћавању поморских бродова су уговори о поморском пловидбеном послу и уговор о закупу брода.

Члан 2

Уговори о поморском пловидбеном послу су уговор о превозу ствари морем, уговор о превозу путника морем, уговор о тегљењу, као и уговори који се односе на друге пловидбене послове.

Члан 3

Уговор о превозу ствари морем и уговор о тегљењу закључују се између бродара и наручиоца, а уговор о превозу путника морем закључује се између бродара и путника.

У извршењу превоза ствари морем одређене правне радње могу предузимати и крцатељ и прималац и кад нису наручиоци превоза.

Уговор о закупу брода закључује се између носиоца права коришћења брода у друштвеној својини односно бродовласника, као закуподавца, и закупца.

Члан 4

Одредбе овог закона које се односе на поједине уговоре о поморском пловидбеном послу, сход-

но ће се примењивати и на уговоре о поморском пловидбеном послу који нису изрично уређени овим законом.

Члан 5

Односи који су уређени овим законом могу се уговором друкчије уредити, осим ако закон то изрично забрањује.

Члан 6

На односе који нису уређени овим законом сходно ће се примењивати одговарајуће одредбе односно правна правила имовинског права.

Члан 7

Одредбе овог закона примењују се како у случају кад се уговор о искоришћавању брода извршава у целини пловидбом по мору и водама које су са морем изједначене, тако и кад се извршава делимично пловидбом у унутрашњим водама.

Члан 8

Поједини изрази употребљени у овом закону имају ова значења:

- 1) брод је сваки пловни објекат погодан за пловидбу морем;
- 2) бродар је физичко или правно лице које је као поседник брода носилац пловидбеног подухвата;
- 3) наручилац је уговорна страна која од бродара наручује превоз ствари, тегљење брода или извршење другог пловидбеног посла;
- 4) крцатељ је наручилац или од њега одређено лице које на основу уговора о превозу ствари предаје бродару ствари ради превоза;
- 5) прималац је лице овлашћено да прими ствари од бродара;
- 6) корисник превоза је лице које има према бродару одређена права по уговору о превозу ствари (наручилац, крцатељ, прималац);
- 7) стојнице су редовно време одређено за укрцај односно искрцај терета;
- 8) прекостојнице су време за које се, преко времена одређеног стојницама, може продужити крцање односно искрцавање терета;
- 9) путник је лице које на основу уговора о превозу путника морем има право превоза бродом.

ДЕО ДРУГИ

УГОВОРИ О ПОМОРСКОМ ПЛОВИДБЕНОМ ПОСЛУ

Глава прва

ПРЕВОЗ СТВАРИ

1. Опште одредбе о превозу ствари

Члан 9

Уговором о превозу ствари морем бродар се обавезује да ће превести ствари бродом, а наручилац превоза да ће платити возарину.

Члан 10

Уговором о превозу ствари морем може се закључити превоз ствари целим бродом, сразмерним делом брода или одређеним бродским простором (бродарски уговор), као и превоз појединих ствари (поморски возарски уговор).

Бродарски уговор може се закључити за једно или више одређених путовања (бродарски уговор на путовање), или за одређено време (бродарски уговор на време).

Члан 11

Свака уговорна страна има право захтевати да се о закљученом уговору о превозу ствари морем састави писмена исправа.

Члан 12

Количина ствари које се предају на превоз може се одредити бројем комада, тежином или запремином.

У случају сумње, количина ствари одређује се мером која се примењује у луци укрцаја.

Члан 13

Бродски простор који обично не служи за смештај терета може се за то употребити само на основу изричног споразума уговорних страна.

Члан 14

Бродар не може без пристанка наручиоца заменили уговорени брод другим бродом.

Кад се ради о превозу на основу поморског возарског уговора, престанак наручиоца за замену брода није потребан.

Члан 15

Бродар одговара за тачност података о носивости брода наведених у бродарском уговору, осим ако отступање не прелази 5%.

Члан 16

Ако наручилац или друго лице има на основу уговора право да у току путовања брода одреди луку укрцаја односно искрцаја, а заповедник брода не прими такав налог у уговореном или примереном року, или није у могућности да примљени налог изврши, заповедник брода поступиће на начин који сматра најбољим, водећи рачуна о интересима бродара и корисника превоза.

Одредбом претходног става не дира се у право оштећенога на накнаду штете.

Члан 17

Код бродарског уговора на време за цео брод заповедник брода дужан је извршавати налоге наручиоца у границама уговора и према намени брода.

Код бродарског уговора на време за цео брод, бродар не одговара наручиоцу за обавезе које је заповедник брода преузео у извршењу налога наручиоца, као ни за комерцијалне грешке заповедника и других чланова посаде учињене у извршењу тих налога.

Члан 18

Код бродарског уговора на време за цео брод наручилац не може одредити путовање које би изложило брод или посаду опасности која се у време закључења уговора није могла предвидети, као ни путовање за које се не може очекивати да ће се завршити без знатнијег прекорачења времена за које је уговор закључен.

Члан 19

Уместо уговорених ствари могу се на превоз предати друге ствари, ако се тиме не мењају услови превоза на штету бродара, ако због тога не би до-

шло до задржавања брода, ако не би била угрожена сигурност брода и ако наручилац да бродару на његов захтев обезбеђење за потраживања која би могла настати услед замене ствари.

Ако су уговорене ствари већ биле укрцане, трошкове у вези са њиховим искрцајем и укрцајем других ствари сноси наручилац.

У случају из претходног става бродар има право и на накнаду насталих прекостојница.

Члан 20

Ако је уговорен превоз целим бродом или одређеним бродским простором, па уговорени простор не буде потпуно искоришћен, бродар не може располагати тим простором без пристанка наручиоца, осим ако је то потребно ради сигурности брода.

Члан 21

Наручилац може уговорити са трећим лицем да том лицу бродом на који се односи бродарски уговор изврши превоз ствари морем, осим ако је то тим уговором искључено.

За обавезе које проистичу из уговора закљученог по претходном ставу, одговара и бродар трећим лицима према правним прописима чија се примена не може споразумом страна искључити, и према условима уобичајеним за такве врсте превоза.

Ако се у случају из претходног става повећавају обавезе бродара, наручилац му одговара за те повећане обавезе.

Ако је трећем лицу био познат бродарски уговор, бродар му одговара само у границама тог уговора и правних прописа чија се примена не може споразумом страна искључити.

Члан 22

Уговор о превозу ствари морем престаје да важи кад је његово извршење трајно онемогућено дејством више силе.

Ако је услед дејства више силе извршење уговора онемогућено за дуже време или је неизвесно колико ће то дејство трајати, свака страна има право одустати од уговора.

Свака страна има право одустати од уговора и кад би услед дејства више силе или друге околности која се није могла предвидети и отклонити, а која би имала трајати дуже време или је неизвесно колико ће трајати, могла бити угрожена сигурност посаде, брода или терета.

У случају престанка важности уговора или одустајка од уговора по претходним ставовима, бродар има право на накнаду трошкова у вези с искрцајем, а ако је разлог за престанак важности уговора или за одустајак од уговора настао после одласка брода из луке укрцаја, бродар има право и на накнаду возарине у сразмери према корисно преваленом путу.

Осим права бродара на накнаду по претходном ставу, уговорне стране немају једна према другој право на било какву другу накнаду.

Члан 23

Ако је извршење уговора о превозу ствари морем онемогућено само за краће време, уговорне стране немају право одустати од уговора.

Лице овлашћено да располаже теретом може у случају из претходног става искрцати терет о свом трошку и на свој ризик, ако да бродару обезбеђење за његова потраживања по уговору о превозу који се односи на тај терет.

Члан 24

Кад је уговорен превоз целим бродом, наручилац може одустати од уговора до свршетка укрцаја, односно до истека прекостојница ако укрцај није до тада завршен, под условом да плати половину уговорене возарине, накнаду за настале пре-

костојнице и друге трошкове које је бродар имао, а који нису урачунати у возарину.

Одредба претходног става примљиве се и кад је уговорен превоз сразмерним делом брода, одређеним бродским простором или превоз појединих ствари, ако сви наручиоци одустану од уговора.

У случајевима из претходних ставова наручилац односно наручиоци могу одустати од уговора и после свршетка укрцаја или истека прекостојнице, па и у току путовања, ако плате целу уговорену возарину, накнаду за прекостојнице и друге трошкове које је бродар имао, а који нису урачунати у возарину.

Члан 25

Кад је уговорен превоз сразмерним делом брода, одређеним бродским простором или превоз појединих ствари, сваки наручилац може одустати од уговора пре почетка крцања ако плати целу уговорену возарину, накнаду за прекостојнице и друге трошкове које је бродар имао, а који нису урачунати у возарину.

Сваки наручилац може одустати од уговора из претходног става и после започетог крцања, па и у току путовања, ако испуни обавезе одређене у том ставу, а под условом да се терет може искрцати без опасности за сигурност брода и осталог терета, да услед укрцања не настане веће закашњење у одласку брода или поремећење у реду пловидбе, да се тиме не наноси штета осталим наручиоцима и да се искрцају не противе други важни разлози.

Члан 26

Кад је у случајевима из чл. 24 и 25 овог закона издата теретница, наручилац може одустати од уговора ако, поред испуњења услова прописаних у тим члановима, врати бродару све примерке теретнице, или му да обезбеђење за штету која би му могла настати услед тога што му нису враћени сви примерци теретнице (члан 69).

Члан 27

Кад је брод из било којих разлога спречен да настави започето путовање, а сметња би имала трајати дуже време или је њено трајање неизвесно, заповедник брода дужан је тражити упутство од наручиоца или лица овлашћеног да располаже теретом.

Ако заповедник брода није у могућности да поступи по претходном ставу или да изврши примљено упутство, дужан је, према околностима случаја, прекрцати терет, вратити се са теретом у полазну луку или поступити на други начин, водећи притом рачуна о интересима бродара и корисника превоза.

Кад је у случају из претходних ставова уговор о превозу престао да важи по самом закону или на основу одустанка, у погледу права и обавеза уговорних страна насталих услед мера предузетих од стране заповедника, сходно ће се примењивати одредбе овог закона које уређују односе уговорних страна за случај престанка уговора (члан 22 ст. 4 и 5).

Ако важење уговора није престало или ако се упутства наручиоца не могу извршити, а сметња за путовање није настала кривицом бродара, наручилац сноси штету коју је имао услед мера предузетих од стране заповедника брода и дужан је накнадити штету и трошкове које је бродар услед тих мера имао.

Члан 28

Ако заповедник брода одлучи, сагласно важећим прописима, да прола терет или део терета ради прибављања средстава потребних за наставак путовања, лице које има право да располаже целим

бродским теретом односно ако више лица имају право да располажу целим бродским теретом — сва та лица заједно могу спречити продају, под условом да траже искрцај терета и да плате возарину у сразмери према преваљеном путу, трошкове искрцаја ако нису урачунати у возарину, као и друге трошкове који су у вези с тим њиховим тражењем.

Кад се једно или више лица која немају право да располажу целим бродским теретом, противе продаји и траже искрцај, она морају платити пуну возарину, трошкове искрцаја ако нису урачунати у возарину, као и друге трошкове који су у вези с тим њиховим тражењем.

Ако се терет прола, бродар је дужан лицу које има право да располаже теретом накнадити вредност коју би терет имао у луци одредишта на дан доласка брода.

Ако је продајом постигнут износ већи од вредности из претходног става, бродар је дужан платити лицу које има право да располаже теретом износ постигнут продајом.

Ако је без кривице бродара брод пропао пре доласка на одредиште, бродар је дужан платити износ постигнут продајом терета.

Од износа који је бродар дужан платити по претходним ставовима, одбијају се трошкови уштеђени услед тога што терет није стигао до места одредишта, а ако брод није стигао у луку одредишта, возарина се рачуна у сразмери према преваљеном путу до места у коме је терет продат.

2. Теретница

Члан 29

После завршеног укрцања бродар је дужан крцатељу, на његов захтев, издати теретницу.

Теретница може гласити на име, по наредби или на доносиоца.

Ако у теретници која гласи по наредби није именован прималац, она се преноси наредбом крцатеља.

Ако је била издата потврда о укрцаном терету (потврда укрцаја), крцатељ је дужан при пријему теретнице ту потврду вратити бродару.

Ако је бродар издао теретницу за терет који је примио ради укрцаја (теретница за укрцај), крцатељ је дужан при пријему теретнице вратити бродару теретницу за укрцај.

Бродар који је издао теретницу за укрцај, може уместо да изда теретницу, стављањем напомене „укрцано“ на теретницу за укрцај, потврдити да је укрцај извршен.

Члан 30

Теретница на име преноси се уступљењем, теретница по наредби — индосаментом, а теретница на доносиоца — предајом.

На облик и дејство индосамента сходно се примењују одредбе меничног права, осим одредаба о регресу.

Члан 31

Теретница се саставља на основу писмених података крцатеља.

У теретници морају се навести:

- 1) име и седиште односно пребивалиште бродара који издаје теретницу;
- 2) подаци о идентитету брода;
- 3) име и седиште односно пребивалиште крцатеља;
- 4) име и седиште односно пребивалиште прималца, или ознака „по наредби“ или „на доносиоца“;
- 5) лука одредишта, или време кад ће се односно где ће се таква лука одредити;

6) количина терета по броју комада, тежини, запремини или другој јединици мере, према врсти терета;

7) врсте терета и ознаке које се на њему налазе;

8) стање терета или омета, према спољном изгледу;

9) одредбе о возарини;

10) број издатих примерака теретнице;

11) место и дан укрцања терета и издања теретнице.

Теретница може садржати и друге податке, као и услове превоза.

Теретницу мора потписати издавалац теретнице.

Члан 32

Податке из претходног члана мора садржати и теретница за укрцај, осим података о идентитету брода и о месту и дану укрцаја терета (члан 31 став 2 тач. 2 и 11).

Кад бродар на теретници за укрцај стави напомену „укрцано“, дужан је у њу увести и податке о идентитету брода, и о месту и дану укрцаја терета, као и ставити свој потпис.

Члан 33

Ако постоји основана сумња да подаци које је навео крцатељ о врсти терета, ознакама које се на њему налазе, или количини терета по броју комада, тежини, запремини или другој јединици мере, нису тачни или потпуни, или ако нема разумне могућности да се тачност тих података приликом крцања провери, или ако су ознаке на терету нејасне или недовољно трајне, бродар може увести у теретницу образложење примедбе.

Кад бродар није унео у теретницу примедбу по претходном ставу, сматра се да је терет преузео онако како је назначено у теретници, ако се противно не докаже.

Члан 34

Бродар је дужан издати крцатељу, на његов захтев, и више примерака теретнице, назначујући на сваком примерку укупан број издатих примерака.

Крцатељ мора бродару, на његов захтев, потписати препис теретнице.

Члан 35

Одредбе уговора о превозу обавезују имаоца теретнице по наредби или на доносноца који није наручилац ни крцатељ само ако се теретница изрично на њих позива.

Ако се теретница само генерално позива на услове уговора о превозу, имаоца теретнице из претходног става не обавезују услови уговора који су тежи од услова уобичајених за такве врсте превоза.

3. Крцање и искрцавање

Члан 36

Бродар је дужан на време, с пажњом уредног бродара, оспособити брод за пловидбу, примерено га опремити, попунити посадом, снабдећи потребним залихама и припремити тако да се терет може укрцати, сложити, чувати, превести и искрцати у стању у коме га је примио на превоз.

Споразум закључен противно одредби претходног става је без правног дејства.

Члан 37

Кад брод према уговору треба да стигне у одређену луку до одређеног рока, сматра се да је стигао на време ако је у том року стигао у луку или на сидриште, осим ако је уговором или по месном обичају другачије одређено.

Члан 38

Бродар је дужан довести брод ради крцања или искрцавања на одређено место пристајања или сидрења.

Место пристајања или сидрења одређује за крцање крцатељ, а за искрцавање прималац.

Ако место пристајања или сидрења није одређено у примереном року, или ако се ради сигурности брода, услед закрчености луке, наређења лучког органа или из других оправданих разлога брод не може поставити на то место, а крцатељ односно прималац или лучки орган не одреди броду друго место за пристајање или сидрење, заповедник брода је дужан поступити на начин који сматра најбољим, водећи рачуна о интересима бродара и корисника превоза.

Место пристајања или сидрења за бродове редовне пруге одређује на тражење бродара лучки орган, ако по месном обичају није другачије одређено.

Члан 39

Заповедник брода је дужан писмено обавестити крцатеља односно прималца да је брод спреман за крцање односно искрцавање (писмо спремности).

Писмо спремности има се доставити крцатељу односно прималцу у току радног времена.

Ако заповеднику није позната адреса крцатеља односно прималца, или ако се писмо спремности не може уручити на адресу крцатеља односно прималца, заповедник је дужан обавештење о спремности брода огласити према месном обичају.

При превозу бродом редовне пруге крцање и искрцавање терета врши се чим је брод пристао на одређено место, према распореду заповедника брода и без обавештења о спремности брода.

Члан 40

Заповедник брода не може издати писмо спремности ако брод није доведен на одређено место пристајања или сидрења, ако није добио потребне дозволе и ако нису извршене друге радње које омогућују крцање односно искрцавање терета.

Писмо спремности може се издати и кад брод није доведен на место пристајања или сидрења, ако је у томе био спречен из разлога наведених у члану 38 став 3 овог закона.

Члан 41

Бродар преузима и предаје терет испод чекрца ако није другачије уговорено или по месним обичајима одређено.

Члан 42

Терет се не може сместити на палубу брода без писменог пристања крцатеља, осим ако се ради о терету који се обично крца и на палубу.

4. Стојнице и прекостејнице

Члан 43

Стојнице почињу тећи почетком преподневног радног времена односно послеподневног радног времена и то ако је обавештење о спремности брода дато најдоцније на два часа пре истека протеклог послеподневног односно преподневног радног времена.

Трајање стојница одређује лучки орган.

Стојнице се рачунају према радним данима и деловима радног дана, при чему се у један радни дан рачунају 24 текућа часа.

У радне дане се не рачунају недеље, државни и други празници у којима се у луци не ради, као ни време за које се, због временских неприлика или сметњи на страни брода, није могло крцати односно искрцавати.

Члан 44

По истеку стојница почињу тећи прекостојнице. Време трајања прекостојница износи половину времена трајања стојница.

Прекостојнице се рачунају према текућим данима и деловима дана, без прекида.

Члан 45

Бродар има право на засебну накнаду за прекостојнице.

Висина накнаде за прекостојнице одређује се према висини накнаде за прекостојнице других сличних бродова у истој луци и у исто време, а ако то није могуће, висина накнаде одређује се према висини накнаде за прекостојнице других сличних бродова у најближој луци и у исто време.

Накнада за прекостојнице плаћа се сваког дана унапред за цео дан, али ако је укрцај или искрцај завршен пре истека дана за који је накнада унапред плаћена, бродар је дужан вратити сразмерни део накнаде.

Члан 46

Ако се накнада за прекостојнице о доспелости не плати, брод може одмах отпутовати с укрцаним делом терета.

У случају из претходног става бродар задржава право на пуну возарину и друга потраживања која му према уговору припадају.

Члан 47

По истеку прекостојница брод може одмах отпутовати с укрцаним делом терета, у ком случају бродар задржава право накнаде за прекостојнице и друга потраживања која му према уговору припадају.

Ако је у случају из претходног става заповедник брода обавестио крцатеља најдоцније на 24 часа пре истека прекостојница односно пре одласка брода, бродар задржава и право на пуну возарину.

Укрцај терета постављеног уз бок брода до истека стојница односно прекостојница ако их има, бродар не може одбити иако би укрцавање и слагање таквог терета могло задржати брод преко трајања стојница односно прекостојница.

У случају из претходног става, бродар има право на накнаду за време задржавања брода по истеку прекостојница (ванредне прекостојнице).

Висина накнаде за ванредне прекостојнице износи 50% више од накнаде за прекостојнице.

Поред накнаде за ванредне прекостојнице, бродар има право и на накнаду штете настале услед задржавања брода, ако та штета премаша износ накнаде за ванредне прекостојнице.

Члан 48

Кад брод може отпловити и с укрцаним делом терета, услед тога што прекостојнице нису о доспелости плаћене или што су прекостојнице истекле (члан 46 став 1 и члан 47 став 1), бродар има право да одустане од уговора и да искрца терет, ако укрцани део терета не даје одговарајуће обезбеђење за потраживање бродара из уговора о превозу.

При искрцају терета бродар је дужан, према околностима случаја, а у границама могућности, поступати с пажњом уредног бродара.

У случају одустања од уговора и искрцаја терета бродар задржава право на пуну возарину, на накнаду за настале прекостојнице, као и на накнаду трошкова искрцаја који нису урачунати у возарину.

Одредбама претходних ставова не дира се у право залог и поморске привилегије бродара на искрцаним терету (члан 92).

Члан 49

Ако се до истека прекостојница за искрцавање искрцај не заврши или се накнада за те прекостојнице не плати о доспелости, заповедник брода може, ради обезбеђења накнаде за прекостојнице и других потраживања из уговора о превозу, на трошак и ризик примаоца или другог лица ојашћеног да располаже теретом, искрцати терет и чувати га сам или га дати на чување јавном складишту или другом погодном лицу.

У случају из претходног става бродар има право и на накнаду за задржавање брода по истеку прекостојница (ванредне прекостојнице) и на накнаду веће штете која је услед тога задржавања настала (члан 47 ст. 4, 5 и 6).

Члан 50

Одредбе овог закона које се односе на стојнице и прекостојнице не примењују се на превозе бродовима редовне пруге.

При превозу бродовима редовне пруге крцатељ је дужан предавати терет, а прималац преузимати га, оном брзином којом брод може терет преузимати односно предавати.

Бродови редовне пруге нису дужни чекати преко времена одређеног за одлазак објављеним редом пловидбе.

Члан 51

Крцатељ је дужан предати на време заповеднику брода царинске и друге исправе потребне за укрцај, превоз и искрцај терета.

Ако те исправе нису предате до истека стојница односно прекостојница, а при превозу бродом редовне пруге до времена одређеног за одлазак брода, заповедник брода има право да искрца терет.

У случају из претходног става бродар задржава право на пуну возарину и на накнаду за настале прекостојнице и ванредне прекостојнице, односно на накнаду штете за задржавање брода редовне пруге, на накнаду сваке веће штете настале услед задржавања брода, као и да захтева испуњење сваке друге обавезе из уговора о превозу.

Члан 52

Одредбе претходних чланова о стојницама и прекостојницама (чл. 43 до 51) примењују се само ако уговором или месним обичајем није другачије одређено.

5. Одговорност за терет

Члан 53

Бродар одговара за свако оштећење, мањак и губитак ствари које је примио на превоз, од пријема до предаје, као и за штету насталу услед задоцњења у предаји ствари, осим ако докаже да је оштећење, мањак, губитак или задоцњење настало услед узрока који се нису могли избећи с пажњом уредног бродара.

За радње и пропусте заповедника брода, других чланова посаде и осталих лица којима се у пословању служи, бродар одговара као за своје радње и пропусте.

Бродар не одговара за штету насталу због радње или пропуста лица из претходног става у пловидби и руковању бродом.

За штету насталу услед пожара на броду бродар одговара само ако је пожар скривио својом радњом или пропустом.

Члан 54

Бродар не одговара, осим ако се докаже његова кривица или кривица лица за чије је радње и пропусте он одговоран, у смислу претходног члана, за штету насталу услед:

1) скривене мане брода или његове неспособности за пловидбу, али само ако су били испуњени услови из члана 36 став 1 овог закона;

2) више силе, поморске незгоде, ратних догађаја, међународних злочина на мору, немира и побуна;

3) санитарних ограничења или других мера и радњи државних органа;

4) радњи и пропуста крцатеља или других лица овлашћених да располажу теретом, или лица којима се они у свом пословању служе;

5) штрајка, масовног искључења радника с посла или било којих других сметњи које потпуно или делимично спречавају рад;

6) спасавања или покушаја спасавања људи или имовине на мору;

7) скретања брода у случајевима из претходне тачке или из других оправданих разлога;

8) природног губитка у тежини или запремини терета, или оштећења, мањка или губитка, који настају због сопствене мане, скривене мане или посебне природе терета;

9) недовољног паковања или нејасних или недовољно трајних ознака на терету.

Члан 55

Накнада штете за губитак ствари плаћа се према прометној вредности друге ствари исте количине и својстава у лицу одредишта на дан кад је брод тамо стигао, односно ако није стигао, кад је требало да стигне.

Ако се накнада штете за губитак ствари не може одредити према претходном ставу, она се одређује према прометној вредности ствари у лицу крцања у време одласка брода, повећаној за трошкове настале услед превоза.

Накнада штете за оштећење ствари одређује се у висини разлике између прометне вредности те ствари у неоштећеном стању и прометне вредности те ствари у оштећеном стању.

Висину накнаде штете за оштећење или губитак ствари која се не може одредити по одредбама претходних ставова, одређује суд.

Члан 56

Бродар не одговара за накнаду штете из претходног члана у износу већем од 200.000 динара по јединици терета.

Под јединицом терета из претходног става разуме се колето или комад односно метарска тона или кубни метар у случајевима у којима се возарина израчунава према тежини односно запремини, осим ако је у промету уобичајено израчунавање возарине према другој јединици терета.

Ако је вредност ствари назначена у уговору, или је пре укрцаја крцатељ назначио њену вредност и та вредност унета је у теретницу, бродар одговара до те вредности, осим ако докаже да ствар има мању прометну вредност.

Овлашћује се Савезно извршно веће да може мењати висину износа до кога бродар одговара по јединици терета према ставу 1 овог члана.

Члан 57

Од износа које би бродар имао платити на име накнаде штете због оштећења, мањка или губитка ствари одбијају се трошкови уштеђени услед тога што ствари нису стигле у луку одредишта односно што су стигле у оштећеном стању.

Члан 58

Одредбе чл. 53, 54 и 56 овог закона могу се мењати на штету крцатеља у случају:

1) оштећења, мањка или губитка ствари насталог пре почетка крцања или после искрцаја;

2) превоза живих животиња;

3) превоза ствари које су пристанком крцатеља смештене на палуби брода;

4) штете услед задоцњења.

Споразум закључен противно одредби претходног става је без правног дејства.

Члан 59

Бродар не одговара за штету насталу услед оштећења, мањка, губитка или задоцњења ако је крцатељ неисправно назначио врсту или вредност терета, знајући да је назначење неисправно.

Члан 60

Крцатељ односно наручилац одговара бродару за накнаду штете која је бродару нанета услед тога што му је крцатељ односно наручилац дао нетачне или непотпуне податке о количини, врсти и ознакама терета (члан 31 став 1 тач. 6 и 7) које су унете у теретницу или уговор о превозу.

Крцатељ односно наручилац одговара бродару и за штету нанету бродару услед крцања или превоза ствари чији је увоз, извоз или провоз забрањен, или које су предмет кријумчарења или по својој природи угрожавају сигурност брода, лица или терета на броду (опасни терет), ако у време крцања та својства бродару нису била позната нити су морала бити позната.

Лице које је без знања бродара извршило укрцај ствари, одговара бродару за штету која му је отуђена настала.

Члан 61

Заповедник брода може у случају потребе, по својој оцени, у свако доба и било где искрцати терет који је без знања бродара укрцај (члан 60 став 3), као и терет који је неисправно или непотпуно назначен (члан 59).

У случају из претходног става бродар задржава право на пуну возарину и на накнаду штете из претходног члана, а не одговара за штету која је услед искрцаја настала.

Члан 62

Заповедник брода може ствари чији је увоз, извоз или провоз забрањен, или које су предмет кријумчарења, вратити у луку укрцаја, или било где на путу искрцати, или у случају нужде бацити.

У случају из претходног става бродар задржава право на пуну возарину и на накнаду штете (члан 60 став 3), а не одговара за штету насталу услед рад. предузетих по одредби тог става.

Одредбе претходних ставова примењују се и кад је до забране увоза, извоза или провоза дошло за време путовања брода.

Члан 63

Заповедник брода може опасни терет у свако доба и било где искрцати, учинити безопасним или бацити, ако бродар о тој опасности није био обавештен пре укрцаја.

У случају из претходног става бродар задржава право на пуну возарину и на накнаду штете (члан 60 став 3), а не одговара за штету насталу услед радњи предузетих по одредби тог става.

Заповедник брода може поступити по ставу 1 овог члана и кад је опасни терет укрцај с пристанком бродара и с његовим знањем о опасности терета, чим буде угрожена сигурност брода, лица или терета на броду.

У случају из претходног става бродар и корисник превоза један према другоме немају право на накнаду штете, а бродар има право на возарину, осим ако је терет бадио или га је учинио неупољзљивим.

Члан 64

Одредбама чл. 61 до 63 овог закона не дира се у одредбе односно правна правила о заједничкој каварији.

6. Директни и мешовити превоз

Члан 65

Уговором о превозу ствари може се предвидети да ће бродар извршити превоз одређеног терета до одређеног делимично својим бродом, а делимично бродовима других бродара (директан превоз).

Бродар који је уговорио директан превоз издаје теретницу за цели уговорени пут (директна теретница).

Сматра се да је сваки бродар који је преузео терет по директној теретници, а није ставио примедбу у смислу члана 33 став 1 овог закона, примио терет онако како је назначено у теретници, ако се противно не докаже.

Бродар који је издао директну теретницу, бродар који је предао терет примаоцу или је требало да му га преда, као и бродар за време чијег се превоза десио догађај из кога проистиче захтев за накнаду штете, имаоцу теретнице одговарају солидарно за то потраживање.

Бродар који је подмирио потраживање по претходном ставу, има право регреса према бродару за време чијег превоза се десио догађај из кога је проистекло то потраживање.

Ако се не може утврдити бродар за време чијег се превоза десио догађај из претходног става, износ подмиреног потраживања пада на терет бродара који су учествовали у директном превозу, у сразмери према уделу сваког од њих у уговореној возарини, осим бродара који докажу да се догађај није десио на њиховом делу превоза.

Ако бродар који је подмирио потраживање не може, без своје кривице, остварити регресни захтев према бродару за време чијег се превоза десио догађај, износ подмиреног потраживања пада на терет свих бродара који су учествовали у директном превозу, у сразмери према уделу сваког од њих у уговореној возарини.

Члан 66

Уговором о превозу ствари може се предвидети да се превоз изврши бродом и другим средствима превоза (мешовити превоз).

На основу уговора о мешовитом превозу бродар је дужан обезбедити наручиоцу услуге осталих возара који треба да учествују у превозу.

У случају мешовитог превоза, одредбе овог закона примењују се само на односе који проистичу из превоза морем.

7. Предаја терета примаоцу

Члан 67

Бродар је дужан предати терет у луци одређеном лицу овлашћеном на основу уговора о превозу, а ако је била издата теретница, законитом имаоцу теретнице.

Члан 68

При предаји терета овлашћеном лицу, ималац теретнице дужан је теретницу вратити бродару.

Бродар има право захтевати од лица коме предаје терет да му изда потврду о томе да је терет примило.

Кад је у луци одређеном терет предат првом подносиоцу једног од више примерака теретнице, остали примерци теретнице више не обавезују бродара.

Члан 69

Законити ималац теретнице може тражити од бродара, пошто испуни услове из чл. 24 и 25 овог закона, да му преда терет и пре доласка брода у луку одређеног места, ако му ималац теретнице врати све примерке теретнице или ако му да обезбеђење за штету која би му могла настати услед тога што му нису враћени сви примерци теретнице.

Члан 70

Ако се терет назначен у једној теретници предаје у деловима, бродар може захтевати да му се пријем сваког дела терета потврди у самој теретници или засебном потврдом.

Члан 71

Ако прималац терета не стави писмени приговор због оштећења или мањка терета одмах приликом преузимања, сматра се, док се противно не докаже, да му је терет предат онако како је назначено у теретници, односно како је примљен на превоз ако теретница није издата.

Ако оштећење или мањак нису видљиви, прималац може ставити писмени приговор из претходног става у року од три дана по преузимању терета.

Ако су бродар и прималац приликом искрцаја и предаје терета заједнички писмено утврдили да постоји оштећење или мањак терета, приговор примаоца није потребан.

Члан 72

Ако се прималац терета не јави, или ако неће или не може да преузме терет, или ако се пре почетка предаје терета јави више законитих ималаца више примерака исте теретнице, заповедник брода дужан је одмах тражити упутство од крцатеља.

Ако од крцатеља не прими на време упутство или примљено упутство не може извршити, заповедник брода може по истеку прекостојница, на трошак и опасност лица овлашћеног да располаже теретом, искрцати терет и предати га на чување јавном складишту или другом погодном лицу, или га сам узети на чување, о чему је дужан обавестити све кориснике превоза који су му познати.

Кад се ради о броду редовне пруге или о превозу на основу поморског возарског уговора, заповедник брода дужан је одмах обавестити крцатеља о сметњама за предају терета и кориснике превоза о узимању или предаји терета на чување, али није дужан тражити ни чекати упутство од крцатеља.

Члан 73

Ако терет који је у смислу претходног члана предат на чување, није преузет у року од 30 дана од доласка брода у луку одређеног места, и ако нису плаћени возарина и остала потраживања која проистичу из превоза, бродар може продати терет или део терета ако је потребно за подмирење тих потраживања.

Бродар може продати терет и пре истека рока из претходног става, ако се продајом не би могао постићи износ довољан за покриће потраживања бродара и трошкова чувања, или ако се ради о покварљивој роби.

Продаја се врши путем јавног надметања, осим ако се ради о покварљивој роби или роби која има берзанску цену.

Члан 74

Износ постигнут продајом терета по претходном члану, бродар је дужан, по одбитку свог потраживања у вези са превозом тог терета и по одбитку трошкова чувања и продаје терета, положити суду надлежном по месту продаје у корист лица овлашћеног да располаже теретом, и о томе без одла-

тања обавестити кориснике превоза који су му познати.

Члан 75

Бродар који је у случају превоза бродовима редовне пруге спречен без кривице корисника превоза да искрца терет у луци одредишта, може га искрцати и у којој другој оближњој луци, али без права да већу возарину.

Ако се у случају из претходног става терет није могао искрцати у луци одредишта кривицом корисника превоза, бродар има право на накнаду штете која је отуда настала и на возарину за дужи пут ако га је било.

Ако је искрцај терета у луци одредишта спречен кривицом бродара, он је дужан сносити трошак допреме терета до те луке.

8. Возарина

Члан 76

Висина возарине одређује се уговором.

Висину возарине у домаћој пловидби може прописати Савезно извршно веће или орган који оно овласти.

Ако није одређена уговором нити је прописана, висина возарине се одређује по просечном возаринском ставу по коме се за односну врсту терета уговарала возарина у време крцања тог терета.

Члан 77

Ако се укрца више терета него што је уговорено, возарина се сразмерно повећава.

Ако се уместо уговореног терета укрца други терет, чија је возарина већа од уговорене, плаћа се возарина за стварно укрцани терет.

Ако се укрца мање него што је уговорено или се не укрца ништа, а ниједна страна није одустала од уговора, возарина се плаћа за целу уговорену количину терета.

Ако је укрцано мање терета него што је уговорено, а ниједна страна није одустала од уговора и возарина за укрцани терет је већа од уговорене возарине, платиће се цела уговорена возарина и разлика између уговорене и веће возарине за укрцани део терета.

У случајевима из претходних ставова бродар има право и на накнаду претрпљене штете.

Члан 78

Ако се укрца само део терета одређеног бродарским уговором, а бродар је располагао неискоришћеним делом бродског простора, уговорена возарина ће се сразмерно снизити.

Ако је бродар располагао неискоришћеним делом бродског простора без пристанка наручиоца, а није се радило о сигурности брода, бродар одговара наручиоцу и за накнаду штете.

Члан 79

Возарина уговорена бродарским уговором на путовање остаје непромењена без обзира на трајање путовања, осим кад је возарина уговорена по јединици времена.

Ако се на захтев наручиоца или у интересу корисника превоза путовање продужи даље од уговореног одредишта, возарина ће се сразмерно повисити.

Члан 80

Ако је бродарским уговором на путовање возарина одређена по јединици времена, а време откад се возарина има плаћати није утврђено, оно почиње тећи од дана кад је дато обавештење о спремности

брода, и то од подне ако је обавештење дато пре подне, а од поноћи ако је обавештење дато после подне.

Ако је по налогу крцатеља крцање започело пре времена одређеног у претходном ставу или је брод отпловио без терета, време откад се возарина има плаћати рачуна се од почетка крцања односно од одласка брода.

Време за које се плаћа возарина завршава се искрцањем терета, а ако је брод стигао без терета, то време се завршава кад се брод усидри или привеже у луци у којој се завршава путовање, при чему се последњи дан путовања рачуна као цео дан.

Члан 81

Ако је бродарским уговором на путовање возарина одређена по јединици времена, па у току путовања настане сметња у извршењу уговора на страни бродара без кривице наручиоца односно крцатеља, возарина се не плаћа за време трајања сметње.

Члан 82

Возарину одређену бродарским уговором на време наручилац плаћа у једнаким месечним износима унапред, али бродару припада возарина само за време док је извршавао уговор.

За време трајања сметње у искоришћавању брода у току важења бродарског уговора на време, возарина ће се плаћати само кад је сметња настала на страни наручиоца или услед извршења његовог налога.

Страна која није крива за сметње може у случају из претходног става одустати од уговора ако је сметња трајала сувише дуго или се претпоставља да ће трајати сувише дуго.

Бродар може одустати од уговора и кад возарина није о доспелости плаћена.

Члан 83

Код бродарског уговора на време за превоз целим бродом, наручилац је дужан, поред плаћања возарине, о свом трошку снабдевати брод погонским горивом и мазивом и водом потребном за stroj и помоћне уређаје брода, као и плаћати лучке и пловидбене накнаде.

Члан 84

Рок плаћања возарине на основу бродарског уговора на време почиње тећи као код бродарског уговора на путовање којим је возарина одређена по јединици времена (члан 80 став 1).

За оно време за које се по истеку бродарског уговора на време брод налази на путовању за рачун наручиоца, а без кривице бродара, плаћа се двострука возарина.

Члан 85

Награда коју брод добија за спасавање или пружање помоћи у току бродарског уговора на време за превоз целим бродом, дели се, по одбитку трошкова спасавања односно пружања помоћи и удела који припада посади, на равне делове између бродара и наручиоца.

Члан 86

Возарина уговорена по броју комада, тежини или запремини терета рачуна се према броју комада, тежини или запремини искрцаног терета.

Члан 87

За терет укрцан без пристанка бродара и за терет неисправно или непотпуно назначен, плаћа се возарина по највишем возаринском ставу по коме се за односну врсту терета уговарала возарина у време крцања тог терета за исти или приближан

пут, ако је тако одређена возарина већа од уговорене

Члан 88

Возарина се плаћа само за терет који је превезен и у луци одредишта стављен примаоцу на располагање.

Исузетно поред случајева предвиђених овим законом (чл. 28, 61, 62 и 63), возарина се плаћа и за терет који није превезен и у луци одредишта стављен примаоцу на располагање, ако је за то крив кривац или друго лице овлашћено да располаже теретом или лице за које они одговарају, или ако се ради о превозу живих животиња, па је животиња без кривице бродара утинула за време путовања.

Члан 89

У случају бродолома или друге поморске невоље, као и у случају уапљења, или задржавања брода или терета услед ратних догађаја, међународних злочина на мору, немира или буна, бродару припада за спасени терет возарина у сразмери према корисном преваљеном путу.

Члан 90

Преузимањем терета прималац је дужан да плати возарину и друга потраживања бродара у вези с превозом терета.

Ако се преузимање врши на основу теретнице, прималац је дужан платити само потраживања наведена у теретници или настала после њеног издавања.

Члан 91

Бродар који је предао терет примаоцу нема право да потражује од наручиоца износе које је пропустио да наплати од примаоца, осим ако би се услед тога наручилац неосновано обогатио.

Ако је бродар успео да продајом терета наплати своје потраживање само делимично, има право захтевати од наручиоца исплату неизмиреног дела потраживања.

Члан 92

Одредбама овог закона не дира се у правна правила која се односе на право залогa и право привилетије бродара на терету.

Глава друга ПРЕВОЗ ПУТНИКА

Члан 93

Уговором о превозу путника морем бродар се обавезује да путника превезе бродом, а путник се обавезује да за то плати превознину.

Висина превознине одређује се уговором.

Висину превознине у домаћој пловидби може прописати Савезно извршно веће или орган који оно овласти.

Члан 94

Као доказ о постојању и садржини уговора о превозу путника морем бродар издаје путнику путну карту.

Ако није издата путна карта, постојање и садржина уговора о превозу путника морем може се доказивати и другим доказима.

Члан 95

Путна карта која гласи на име не може се пренети на друго лице без пристанка бродара.

Путна карта која не гласи на име може се до одласка брода пренети на друго лице и без пристанка бродара.

Члан 96

Путник који се укрца без путне карте коју је требало да прибави пре укрцаја, дужан је одмах се јавити заповеднику брода или другом овлашћеном члану посаде.

Путника без карте заповедник брода може из оправданих разлога искрцати.

Путник без карте плаћа превознину од луке укрцаја до луке у коју путује или у којој је искрцан, а ако се није на време пријавио, дужан је платити двоструку превознину.

Луком укрцаја путника сматра се полазна лука брода, ако се не може утврдити да се путник укрцао у некој другој луци.

Члан 97

Превознина се не враћа ако путник не дође на брод до одласка брода или ако у току пута изостане од путовања.

Члан 98

Ако путник или члан његове уже породице или његов пратилац без кога он не може путовати, теже оболи или умре пре почетка путовања, плаћена превознина се враћа под условом да је бродар пре поласка брода обавестио о немогућности путовања.

Ако сметња за путовање из претходног става настане у току путовања, превознина се враћа у сразмери према неискоришћеном делу пута.

Превознина се враћа у целини односно у сразмери према неискоришћеном делу пута и кад је путовање онемогућено вишом силом или сметњом насталом на страни бродара.

У случају из претходног става превознина се не враћа ако је бродар омогућио путнику путовање истим бродом или другим бродом под истим условима до луке до које путује, а путник на то пристане, у ком случају бродар је дужан путнику обезбедити о свом трошку за време чекања одговарајући смештај и исхрану.

У случају немогућности путовања услед више силе или сметње настале на страни бродара, бродар је дужан путнику, на његов захтев, обезбедити путовање другим подесним превозним средством до луке до које је путовање било уговорено, ако је то могуће, у ком случају превознина се не враћа нити бродар сноси трошкове смештаја и исхране путника за време чекања.

Члан 99

Бродар је дужан вратити путнику превознину, уз одбитак од 10%, ако путник у домаћој пловидби одустане од путовања и о томе обавести бродара најдоцније на 24 часа пре предвиђеног одласка брода.

Бродар је дужан у међународној пловидби вратити превознину уз одбитак од 20%, ако је путник обавестио бродара о одустанку од путовања најдоцније на 3 дана пре предвиђеног путовања брода.

Ако се путник превози бродом који у међународној пловидби одржава теретну линију, а лука укрцаја или лука одредишта налази се ван граница Јадранског Мора, бродар је дужан вратити путнику возарину уз одбитак од 5%, ако је путник обавестио бродара о одустанку од путовања најдоцније на 15 дана пре предвиђеног одласка брода.

Ако за случај из претходних ставова општи услови бродара о превозу путника предвиђају краће рокове, примењивање се ти рокови.

Путник може у међународној пловидби одустати од путовања и тражити да му се врати цела превознина ако брод у путничкој линији не отплови најдоцније за 24 часа по протеклу предвиђеног времена за одлазак брода.

Путник може одустати од путовања у међународној пловидби и кад брод путничке линије прекине започето путовање за време дуже од 24 часа, али је дужан платити превознину у сразмери према прераћеном делу пута.

При превозу бродом у путничкој линији путник има право и на накнаду штете која му настане услед задоцњења због отступања од објављеног реда вожње или прекида путовања за време дуже од 24 часа ако је бродар за то крив.

Висина накнаде штете из претходног става не може се унапред ограничити на износ мањи од троstrukог износа превознине.

Одредбе ст. 5 до 7 овог члана сходно се примењују на превоз путника бродом који одржава теретну линију, с том разликом што се рок од 24 часа продужује на 72 часа и што путник нема права на накнаду штете.

Изузетно од одредаба претходних ставова, при путовању у домаћој и међународној пловидби у границама Јадранског Мора путник може захтевати враћање превознине ако брод не отплови најдаље за четири часа по протеклу предвиђеног времена за одлазак брода, али нема право на накнаду штете.

Члан 100

Уговор о превозу путника морем престаје у случајевима у којима се по одредбама овог закона превознина враћа путнику у целини или делимично.

У случају престанка уговора о превозу путника морем, бродар или путник одговара за штету само ако је штета настала његовом кривицом.

Члан 101

У извршењу уговора о превозу путника морем бродар је дужан на време и с пажњом уредног бродара оспособити брод за пловидбу, примерено га опремити, поунити посадом, снабдеи потребним залихама и одржавати га у таквом стању за цело време превоза, као и обезбедити сигурност путника у сваком другом погледу.

Бродар одговара за штету насталу услед смрти или телесне повреде путника проузрокованих кривицом бродара за време превоза.

Кривица бродара претпоставља се, док се противно не докаже, ако је смрт или телесна повреда путника настала услед бродолома, судара, насукана, експлозије или пожара, или у вези са неким од тих догађаја.

Одредбе претходних ставова примењују се и у случају превоза за који није уговорена превознина.

Савезно извршно веће може прописати највиши износ накнаде који се плаћа за штету насталу услед смрти или телесне повреде путника.

Члан 102

Путник има право да са собом унесе на брод и пререзе ручни пртљаг.

Ручни пртљаг превози се бесплатно.

Као ручни пртљаг не могу се уносити на брод ствари које по својој природи и обиму могу претстављати опасност или сметњу за брод или путнике, или им није место у просторијама одређеним за смештај путника.

Бродар одговара за штету насталу услед оштећења, мањка или губитка пртљага само ако се докаже да је оштећење, мањак или губитак проузрокован његовом кривицом.

Савезно извршно веће може прописати највиши износ накнаде који се плаћа по одредбама претходних ставова.

За штету насталу услед оштећења, мањка или губитка драгоцености бродар одговара путнику само кад их је примио на чување и о томе издао потврду.

Члан 103

Ручни пртљаг и пртљаг који нема особине ручног пртљага бродар може примити на чување, при чему је дужан издати писмену потврду (пртљажницу).

За чување таквог пртљага бродар одговара према одредбама овог закона које се односе на превоз ствари.

Члан 104

Бродар има заложно право на ручном пртљагу, као и на пртљагу за који је издата пртљажница, ради обезбеђења превознине за превоз путника, возарине за превоз пртљага и осталих потраживања бродара у вези с тим превозима.

Члан 105

Уговором о превозу путника може се предвидети да бродар изврши превоз путника и његовог пртљага делимично својим бродом, а делимично бродом других бродара, од луке укрцаја до луке у коју путник путује (директан превоз).

Бродар који је уговорио директан превоз путника издаје путнику путну карту за цело уговорени пут (директна карта).

Бродар који је уговорио директан превоз путника одговара путнику као бродар за цело уговорени пут.

Сваки даљи бродар који учествује у извршењу директног превоза одговара путнику као бродар само за свој део превоза.

Ако бродар који је издао директну путну карту подмири потраживање путника за које одговара и други бродар који учествује у директном превозу, има право регреса према овом бродару.

Уговором о превозу путника може се предвидети да се превоз путника и његовог пртљага изврши бродом и другим средствима превоза (мешовити превоз).

У погледу мешовитог превоза путника сходно се примењују одредбе овог закона које се односе на мешовити превоз ствари (члан 66).

Члан 106

Превоз путника може се вршити и на основу уговора о превозу путника бродом на време.

Наручилац превоза путника бродом на време који је закључио даљи уговор о превозу путника, одговара путнику солидарно са бродаром за све обавезе које проистичу из тог уговора.

На међусобне односе бродара и наручиоца сходно се примењују одредбе овог закона које се односе на бродарски уговор на време.

Члан 107

Одредбе овог закона које се односе на превоз путника не могу се уговором мењати на штету путника.

Споразум закључен противно одредби претходног става без правног је дејства.

Глава трећа

ТЕГЉЕЊЕ

Члан 108

Уговором о тегљењу обавезује се бродар тегљака да својим бродом тегли други брод до одређеног места, или за одређено време, или ради извођења одређеног покрета, а бродар тегљеног брода обавезује се да за то плати тегљарину.

Члан 109

Сматра се да тегљењем управља заповедник тегљеног брода.

Члан 110

За штету која настане од тегљења сматра се, у односу између бродара тегљача и бродара тегљеног брода, да је крив бродар чији заповедник управља тегљењем, осим ако се докаже да је у управљању тегљењем поступао с дужном пажњом.

Ако су оба бродара пропустила дужну пажњу, сваки од њих одговара сразмерно својој кривици, а ако се та сразмера не може утврдити, оба бродара одговарају подједнако.

Члан 111

Бродар тегљача и бродар тегљеног брода одговарају солидарно за штету коју тегљењем учине трећим лицима, осим ако докажу да ни један ни други нису одговорни за штету.

Бродар који није крив за штету или је крив у мањој мери од другог бродара, има право регреса према другом бродару.

Ако су оба бродара крива за штету, али се сразмера њихове кривице не може утврдити, или су иначе обојица одговорни за штету, оба бродара одговарају подједнако.

Члан 112

Одредбе овог закона о престанку и одустанку од уговора о превозу ствари и о возарини сходно се примењују на уговор о тегљењу.

Члан 113

Ако тегљени брод дође у опасност због околности за које бродар тегљача према уговору о тегљењу није одговоран, па тегљач врши радње спасавања или пружи помоћ, бродар тегљача у случају успеха има право на награду за спасавање односно пружање помоћи.

Бродар тегљача нема право на награду за спасавање односно пружање помоћи ако из уговора проистиче да је тегљарином обухваћена и награда за такве радње.

Ако у случају из претходног става тегљарина није била уговорена само за случај успеха у извршењу тегљења, бродар тегљача има право на тегљарину и кад тегљени брод у току тегљења пропадне, осим ако бродар тегљеног брода докаже да је за пропаст тегљеног брода крив бродар тегљача.

Члан 114

Ако бродар тегљача уговори превоз терета или путника тегљеним бродом или превозом путем тегљења брода или других ствари, у погледу одговорности бродара тегљача сходно се примењују одредбе овог закона о превозу ствари односно путника.

У случају сумње да ли је закључен уговор о тегљењу или уговор о превозу путем тегљења, сматра се да је закључен уговор о тегљењу.

Члан 115

Одредбе овог закона примењују се на лучко тегљење само ако посебним прописом није што друго одређено.

ДЕО ТРЕЋИ

ЗАКУП БРОДА

Члан 116

Уговором о закупу брода, у смислу овог закона, закуподавац даје закупцу одређени брод на коришћење, уз плаћање закупнине, ради вршења поморске пловидбене делатности.

Члан 117

Уговор о закупу брода мора бити састављен у писменом облику.

Уговор о закупу брода који није састављен у писменом облику нема правног дејства.

Члан 118

Закуподавац је дужан предати закупцу брод у стању да се може искоришћавати према уговореној или уобичајеној намени, и без посаде.

Трошкове погона сноси закупцац.

Закупац је дужан одржавати брод за време трајања уговора, а по истеку уговора дужан је вратити брод у стању и месту у коме га је примио, али не одговара за редовно трошење брода.

Закупац не сноси трошкове поправки брода потребних за отклањање скривених мана брода које су постојале у време кад му је брод предат, као ни штету за губитак брода услед дејства више силе.

Члан 119

За штету насталу услед мана које чине брод неспособним или умањују његову способност за уговорено или уобичајено искоришћаване, а које су постојале у време предаје брода закупцу, одговара закуподавац, осим ако докаже да те мане није могао открити ни с пажњом уредног бродара.

Члан 120

Ако се у закуп даје брод попуњен посадом, посада је дужна извршавати налоге закупца.

Закупац има право мењати посаду.

Члан 121

У случају сумње да ли је закључен уговор о закупу брода или бродарски уговор, сматра се да је закључен бродарски уговор.

Члан 122

Закупнина се плаћа месечно унапред, рачунајући од дана од кога почиње тећи.

Закупнина не припада закуподавцу за време док је закупцац био спречен да искоришћава брод кривицом закуподавца или услед скривене мане брода која је постојала у тренутку предаје брода закупцу.

Закуподавац може одустати од уговора ако му закупнина није о доспелости плаћена.

Ако закупцац не плати закупнину о доспелости, закуподавац може одмах тражити наплату закупнине уговорене за цело време трајања уговора, или одустати од уговора, али се тиме не дира у право закуподавца на накнаду штете.

Члан 123

Уговор о закупу може се закључити на одређено време или на неодређено време, на једно путовање или на више путовања.

Уговор о закупу закључен на одређено време може се продужити само писменим споразумом.

Уговор о закупу закључен на неодређено време мора се отказати писменим путем најдоцније на 3 месеца унапред.

Члан 124

Уговор о закупу престаје у случају пропасти брода, проглашења брода поморским ратним пленом, трајне неспособности брода за искоришћаване, као и у случају више силе која онемогућује искоришћаване брода за време закупа.

Ако поправке брода које сноси закуподавац (члан 118 став 4) трају сувише дуго или се предвиђа да ће трајати сувише дуго, закупцац може одустати од уговора.

Члан 125

Ако закупач не врати закуподавцу брод по истеку уговора о закупу, дужан је за прекорачено време платити накнаду у висини двоструке уговорене закупнине.

Ако је закупач крив за задошћење у враћању брода, одговара закуподавцу и за сваку штету преко износа одређеног претходним ставом.

Члан 126

Награда за спасавање и пружање помоћи закупљеним бродом за време трајања уговора о закупу припада закупцу.

Члан 127

Закупач може дати брод у подзакуп само на основу писменог пристанка закуподавца.

ДЕО ЧЕТВРТИ

ЗАСТАРЕЛОСТ ПОТРАЖИВАЊА И СУКОВ ЗАКОНА

Глава прва

ЗАСТАРЕЛОСТ ПОТРАЖИВАЊА

Члан 128

Потраживања из уговора о искоришћавању бродова на мору застарелају по истеку једне године.

Време застарелости почиње тећи:

1) код уговора о превозу ствари, од дана кад је терет предат односно кад је требало да буде предат, ако се ради о накнади штете због оштећења, мањка или губитка терета; од дана кад је терет предат на одредишту, ако се ради о накнади штете због задошћења; од дана кад је обавезу требало испунити, ако се ради о другим уговорним обавезама;

2) код уговора о превозу путника, од дана кад је брод стигао или је требало да стигне у луку у коју је путник путовао, а ако се ради о пртљагу, од дана кад је пртљак предат односно кад је требало да буде предат у тој луци;

3) код уговора о тегљењу, од дана доспелости потраживања;

4) код уговора о закупу брода, од дана кад је уговор престао да важи;

5) код регресних захтева, од дана кад је извршено чињење које даје право на регрес.

Члан 129

Одредбе Закона о застарелости потраживања примењују се и на потраживања из уговора о искоришћавању поморских бродова, ако овим законом није што друго одређено.

Глава друга
СУКОВ ЗАКОНА

Члан 130

Одредбе овог закона примењиваће се у случају:

1) кад су обе уговорне стране физичка или правна лица с пребивалиштем или седиштем у Југославији, а ако се ради о превозу ствари морем — кад је и лука одредишта у Југославији;

2) одговорности бродара за оштећење, мањак или губитак терета уређене одредбама овог закона,

чија се примена не може споразумом уговорних страна искључити, ако се лука укрцаја или одредишта налази у Југославији;

3) кад би путник применом другог закона био стављен у гори положај него по одредбама овог закона.

Споразум закључен противно одредбама претходног става нема правног дејства.

Члан 131

Ако су уговорне стране уговориле примену одређеног права, то ће се право применити, уколико није у супротности с одредбама претходног члана, уколико његовом применом не би био повређен јавни поредак Југославије или уколико не би биле изигране одредбе југословенског права о сукобу закона.

Члан 132

Ако се право чију су примену уговорне стране уговориле не би могло применити на цео уговор или на неки од односа који проистичу из уговора, као и ако стране нису изричито одредиле право које се има применити, а намера уговорних страна о примени одређеног права не може се утврдити ни из околности случаја, на уговор или на уговорени однос примениће се право које је с њим у најближој вези.

Ако се не може са сигурношћу утврдити које је право у најближој вези, примениће се приликом оцене главних права и обавеза уговорних страна право места где је уговор закључен, али ако је уговор о превозу ствари или путника закључен на основу унапред утврђених општих услова бродара, примениће се право државе бродара, а ако се ради о уговору о тегљењу примениће се одредбе овог закона.

Кад се ради о оцени начина извршења споредних права и обавеза уговорних страна (споредна права и обавезе), као што су начин крцања и предаје терета, рачунање времена код стојница и прекостојница, начин плаћања возарина, примењује се право места у коме су те радње извршене односно у коме су имале бити извршене.

Члан 133

Кад је једна од уговорних страна страни држављанин или страном правно лице, уговор се сматра ваљаним ако је закључен у облику који је прописан првом места закључења уговора или правом по коме се оцењују главна права и обавезе из уговора.

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 134

Одредбе овог закона примењују се на уговоре о искоришћавању поморских бродова закључене после ступања на снагу овог закона.

Члан 135

Одредбама овог закона не дира се у одредбе и правна правила о ограничењу одговорности носиоца права коришћења брода односно бродовласника и бродара.

Члан 136

Овај закон ступа на снагу по истеку 90 дана од дана објављивања у „Службеном листу ФНРЈ“.

454.

На основу одељка II Одлуке о потврди уредаба Савезног извршног већа и о даљем раду на припреми закона о привредном систему („Службени лист ФНРЈ“, бр. 8/54), Савезно извршно веће доноси

УРЕДБУ О ДОПУНИ УРЕДБЕ О ЗАЈМОВИМА ЗА ИНВЕСТИЦИЈЕ

Члан 1

У Уредби о зајмовима за инвестиције („Службени лист ФНРЈ“, бр. 31/56 и 22/58) после члана 31 додаје се нови члан 31а, који гласи:

„Банка може са корисником зајма уговорити обавезу да повећа износ зајма односно право да смањи износ зајма ако се у току извођења радова укупан износ прерачунске вредности инвестиционих радова повећа односно смањи за више од 2%, због једног од следећих узрока:

1) због промена цена основног инвестиционог или репродукционог материјала;

2) због измена прописа о минималним личним доходима радника запослених код привредних организација које изводе радове на инвестиционим објектима односно опреми;

3) због промене транспортних тарифа настале на основу савезних прописа;

4) због промена цена увозне опреме, монтажних и других инвестиционих радова услед увођења нових односно промена постојећих увозних коефицијената за опрему, и тарифе пореза на промет при увозу, промене девизних курсева, као и услед примене клаузуле о ревизији цене (клизне скале) предвиђене у уговору с иностраним испоручиоцем, ако је уговор регистрован и одобрен од банке код које се воде средства из којих је зајам одобрен;

5) због елементарних нежегода за које није предвиђено обавезно осигурање.

Утврђивање пораста односно смањења цена из тачке 1 претходног става врши се на бази просечног пораста односно смањења цена које се утврди на основу званичних статистичких података о ценама.

Банка може са корисником зајма да уговори повећање односно смањење зајма и кад се из оправданих разлога набавка опреме не врши у земљи како је уговором о зајму било предвиђено. Банка може уговорити повећање зајма и ако се после закључења уговора о зајму савезним прописима уведе обавеза израде заштитних или других уређаја и објеката који знатно повећавају трошкове инвестиционе изградње.

Повећање зајма у смислу претходних ставова одобрава се у сразмери са висином зајма из средстава друштвеног инвестиционог фонда којим се учествује у изградњи инвестиционог објекта, с тим да повећање зајма не може бити веће од 80% од тако утврђеног износа.

Повећање износа зајма одобрава банка, на захтев корисника зајма, под истим условима као и за основни зајам.

Ако се инвестициони радови изводе током више година, а из документације коју корисник зајма поднесе банци произилази да ће доћи до повећања зајма сходно одредби става 1 овог члана, банка може привремено повећати износ зајма, с тим да се коначна висина тог повећања утврди по завршетку инвестиционих радова.

Секретаријат Савезног извршног већа за индустрију, у споразуму са савезним Државним секретаријатом за послове финансија, утврдиће шта се сматра основним инвестиционим материјалом у смислу става 1 овог члана.“

Члан 2

После члана 41 додају се шест нових чланова, који гласе:

„Члан 41а

Са корисником зајма који оствари уштеде у трошковима инвестиционих радова, банка може уговорити да ће му по довршењу инвестиционог објекта у оквиру зајма, исплатити 30% од износа остварених уштеда у трошковима инвестиционих радова предвиђених уговором о зајму.

Утврђивање износа уштеде из претходног става врши се од оног дела уштеде у трошковима инвестиционих радова које је требало финансирати из средстава одобреног зајма.

Банка може уговорити са корисником зајма да ће му одобрити да остатак уштеде од 70% користи за потребе капиталне изградње и друштвеног стандарда непосредно везане за објекат за који је дат зајам.

Ако корисник зајма не жели да се користи остатком уштеде из претходног става, или је то самим уговором између корисника зајма и гаранта утврђено, политичкотериторијална јединица која је гарантовала исплату зајма има право од банке захтевати да јој се одобри зајам у висини остатка постигнуте уштеде, а у корист друштвеног инвестиционог фонда те политичкотериторијалне јединице.

Зајам по претходном ставу има се првенствено употребити за покриће обавеза политичкотериторијалне јединице, као гаранта, према оном друштвеном инвестиционом фонду из чијих се средстава зајам одобрава, а по инвестиционим зајмовима за финансирање других објеката.

Члан 41б

Коришћење уштеде по претходном члану може се уговорити само уз услов да се оствари уговором предвиђени капацитет инвестиционог објекта и квалитет радова.

Износ уштеда у трошковима инвестиција утврђује банка, а у случају спора између банке и корисника зајма — арбитражна комисија.

Арбитражна комисија састоји се од три члана, од којих по једног именују: банка која је одобрила зајам, корисник зајма и орган надлежан за послове финансија политичкотериторијалне јединице из чијег се друштвеног инвестиционог фонда даје зајам. Претставник кога именује овај орган је председник комисије. Трошкове рада арбитражне комисије сноси корисник зајма.

Члан 41в

Ако је корисник зајма привредна организација, износ уштеда у трошковима инвестиционих радова који припада кориснику зајма по члану 41а став 1 ове уредбе, употребити она за повећање свог чистог прихода. Овај износ може се користити за повећање фондова привредне организације и за исплату премија радницима привредне организације који су својим радом допринели да се уштеде остваре.

Ако је корисник зајма предузеће у изградњи, износ уштеда у трошковима инвестиционих радова који припада кориснику зајма по члану 41а став 1 ове уредбе, може се употребити за фондове предузећа које се изграђује и за исплату премија радницима предузећа у изградњи који су својим радом допринели да се уштеде остваре. Расподела ових средстава врши се на предлог директора предузећа у изградњи а у сагласности са оснивачем тог предузећа. Одређивање премија директору предузећа у изградњи врши оснивач тог предузећа.

Код осталих корисника зајма износ уштеде у трошковима инвестиционих радова из члана 41а став 1 ове уредбе може се употребити за исплату

премија радницима који су својим радом допринели да се уштеде остваре или за смањење износа зајма.

Члан 41г

Износи уштеда у трошковима инвестиционих радова који се исплаћују кориснику зајма у смислу чл. 41а—41в ове уредбе, улазе у износ искоришћеног зајма.

Члан 41д

Банка може уговорити са корисником зајма да ће из средстава зајма исплатити износ премије који корисник зајма уговори са извођачем инвестиционих радова односно произвођачем опреме у циљу скраћивања рока утврђеног уговором о зајму за довршење и пуштање у погон одређеног објекта.

Банка може уговорити исплату премије само ако је скраћивање рока за довршење и пуштање у погон одређеног објекта оправдано с обзиром на производњу која ће се остварити у тако скраћеном року.

За исплату премије сходно одредбама претходних ставова, банка може са корисником зајма уговорити и посебан зајам.

Банка може исплаћивати извођачу радова аконтације премије у износима потребним за давање премија радницима код извођача радова, ако је такву исплату корисник зајма уговорио са извођачем радова. Дефинитивно обрачунавање премије врши се по довршетку и пуштању у погон одређеног објекта.

Премија исплаћена по овом члану улази у укупан приход извођача инвестиционих радова односно произвођача опреме.

Члан 41ђ

Ако је скраћивање рока за довршење и пуштање у погон одређеног објекта оправдано с обзиром на производњу која ће се остварити у тако скраћеном року, а условљено је набавком одређене механизације за извођење радова на истом објекту, Банка може са извођачем радова уговорити зајам за набавку потребне механизације.

Зајам из претходног става може се уговорити само из средстава која се за ту врсту зајмова одреде.

Члан 3

Ова уредба ступа на снагу осмог дана по објављивању у „Службеном листу ФНРЈ“.

Савезно извршно веће

Р. п. бр. 150
9 јуна 1959 године
Београд

Претседник Републике,
Јосип Броз-Тито, с. р.

455.

На основу тачке 6 става 2 одељка 1 главе XVII Савезног друштвеног плана за 1959 годину, Савезно извршно веће доноси

УРЕДБУ

О ДОПУНИ УРЕДБЕ О УПОТРЕБИ СРЕДСТАВА ЗА ИНВЕСТИЦИЈЕ У 1959 ГОДИНИ

Члан 1

У Уредби о употреби средстава за инвестиције у 1959 години („Службени лист ФНРЈ“, бр. 50/58) у члану 2 додаје се нови став 3, који гласи:

„Изузетно од одредаба претходних ставова градска саобраћајна предузећа и предузећа односно установе водовода, канализације и градске чистоће, ако не користе кредит за обртна средства

код банке, а средства фонда обртних средстава су им довољна за нормално пословање, нису обавезни издавати одређени износ као резерву у фонд основних средстава.“

Члан 2

У члану 3 додаје се нови став 2, који гласи: „Одредбе ове уредбе не односе се на здравствене установе.“

Члан 3

Ова уредба ступа на снагу даном објављивања у „Службеном листу ФНРЈ“, а примењиваће се од 1 јануара 1959 године.

Савезно извршно веће

Р. п. бр. 151
9 јуна 1959 године
Београд

Претседник Републике,
Јосип Броз-Тито, с. р.

456.

На основу члана 298 став 3 и члана 299 став 1 Закона о општем управном поступку („Службени лист ФНРЈ“, бр. 52/57) и члана 81 Уставног закона, Савезно извршно веће доноси

УРЕДБУ

О ДОПУНИ УРЕДБЕ О УСКЛАЂИВАЊУ ОРЕДАБА О УПРАВНОМ ПОСТУПКУ ИЗ ПРОПИСА БИВШЕ ВЛАДЕ ФНРЈ, САВЕЗНОГ ИЗВРШНОГ ВЕЋА И САВЕЗНИХ ОРГАНА УПРАВЕ СА ЗАКОНОМ О ОПШТЕМ УПРАВНОМ ПОСТУПКУ

Члан 1

У Уредби о усклађивању одредаба о управном поступку из прописа бивше Владе ФНРЈ, Савезног извршног већа и савезних органа управе са Законом о општем управном поступку („Службени лист ФНРЈ“, бр. 52/57) у члану 2 у одељку под насловом: „I У области унутрашњих послова“, у тачки 2 на крају досадашње алинеје уместо тачке ставља се тачка и запета и после ње долаже се нова алинеја 2, која гласи:

„— у образложењу решења не морају се навести разлози којима се надлежни орган руководио при доношењу решења, које се доноси по слободној оцени на основу члана 21 став 2.“

Члан 2

Ова уредба ступа на снагу осмог дана по објављивању у „Службеном листу ФНРЈ“.

Савезно извршно веће

Р. п. бр. 152
9 јуна 1959 године
Београд

Претседник Републике,
Јосип Броз-Тито, с. р.

457.

На основу члана 167 став 3 и члана 419 Закона о радним односима („Службени лист ФНРЈ“, бр. 53/57, 26/58 и 1/59), Савезно извршно веће доноси

ОДЛУКУ

О РАДУ У СМЕНАМА СА РАДОВНИМ РАДНИМ ВРЕМЕНОМ ДУЖИМ ОД 8 ЧАСОВА ДНЕВНО

1. Рад у сменама са радовним радним временом, дужим од 8 часова дневно (у даљем тексту: рад у сменама), може се уводити на појединим радним

местима у привредним организацијама на којима природа посла и организација рада захтевају такав рад.

2. Рад у сменама не може износити, по правилу, више од 208 часова месечно ефективног рада.

3. Дужина редовног радног времена у сменама зависи од обима и тежине послова, времена и места на коме се послови врше, услова рада у привредној организацији, као и од других околности које су од битног утицаја на безбедност људи и имовине или на нормално функционисање јавне службе.

4. Рад у сменама може износити до 12 часова, а изузетно и преко 12 часова ако због природе и организације посла радник није потпуно ангажован ефективним радом у току целе смене.

5. За рад у сменама у којима радник није потпуно ангажован ефективним радом, тарифним правилником привредне организације може се одредити раднику лични доходак виши од личног доходака радника који ради на таквом радном месту са редовним радним временом од осам часова дневно.

За часове ефективног рада изнад 208 часова месечно раднику припада лични доходак по тарифном ставу или другом основу увећан за 50%.

6. Радник који ради у смени не сме напустити своје радно место док не добије замену и док уредно не преда дужност

Надлежни орган односно старешина овлашћен правилима односно правилником о радним односима дужан је у најкраћем времену, а најдоцније до истека половине одређеног времена, у наредној смени обезбедити раднику замену, а при редовном радном времену дужем од 12 часова — најдоцније до истека 6 часова у наредној смени.

7. Рад у сменама може се одредити са прекидом у току радног времена

Прекидо рада сматра се временски размак у коме радници у току радног времена могу напустити радно место.

У једној смени може се одредити, по правилу, један прекид рада.

На речним паробродима са чврстим погонским горивом прекид рада за ложаче може се одредити после свака три часа рада. Изузетно, прописима из тачке 9 ове одлуке може се овакав прекид одредити и за друге чланове посаде брода.

Одређен прекид рада дужи од 1 часа не рачуна се у радно време.

8. Радницима који раде у сменама мора се обезбедити дневни одмор између свршетка једне и почетка друге смене.

Ако рад у смени траје 12 или више часова или је период рада одређен по тачки 7 став 4 ове одлуке, дневни одмор износи, по правилу, двоструки број часова проведених на раду у смени.

9. Савезни државни секретаријат односно секретаријат Савезног извршног већа у чији делокруг спадају послови одговарајуће области, по претходно прибављеном мишљењу Централног већа Савеза синдиката Југославије, а у сагласности са Секретаријатом Савезног извршног већа за рад, доноси ближе прописе о раду у сменама за однос привредну област, у складу са одредбама ове одлуке.

Прописима из претходног става могу се одредити рокови у којима ће привредне организације бити дужне да организују рад у сменама са ефективним радом у току целе смене, а у оквиру од 208 часова месечно. По истеку овог рока сваки час рада преко 208 часова месечно сматра се прековременим радом.

Прописима из става 1 овог члана могу се одредити мере за утврђивање ефективног рада у сме-

ни, као и ближе одредити начин утврђивања личног доходака у смислу одредаба тачке 5 ове одлуке.

10. Правилима односно правилником о радним односима привредне организације, а сагласно одредбама ове одлуке и ближих прописа донетих на основу ње, прописале се: који је орган надлежан да одреди трајање смене за свако радно место, кад радно време у смени може трајати преко 12 часова, да ли се примопредаја дужности и колико часова највише за сваку смену признаје у радно време, радна места на којима се рад може прекидати и трајање прекида рада.

11. Ова одлука ступа на снагу даном објављивања у „Службеном листу ФНРЈ“.

Р. п. бр. 160

9 јуна 1959 године

Београд

Савезно извршно веће

Секретар, Потпретседник,
Вељко Зековић, с. р. Миљалко Тодоровић, с. р.

458.

На основу чл. 2 и 10 Основне уредбе о установама са самосталним финансирањем („Службени лист ФНРЈ“, бр. 51/53), Савезно извршно веће донело:

О Д Л У К У

О ОСНИВАЊУ ЗДРАВСТВЕНИХ УСТАНОВА ЗА ЛЕЧЕЊЕ РАТНИХ ВОЈНИХ ИНВАЛИДА

1. Оснивају се следеће здравствене установе са самосталним финансирањем, и то:

1) природно лечилиште „Палас“ са седиштем у Лучицама код Петровца на Мору, НР Црна Гора;

2) природно лечилиште са седиштем у Звечеву, Народни одбор Орљовац, срез Славонска Пожега, НР Хрватска;

3) природно лечилиште „Спомен-дом“ са седиштем у Мраковици на Козари, срез Приједор, НР Босна и Херцеговина;

4) природно лечилиште „Триглав“ са седиштем у Доњој Мојстрани, срез Крањ, НР Словенија.

2. Задатак природних лечилишта из тачке 1 ове одлуке (у даљем тексту: лечилишта) је лечење ратних и мирнодопских војних инвалида и учесника Народноослободилачке борбе који се по посебним прописима упућују у природна лечилишта ради лечења.

3. Имовина којом лечилишта управљају састоји се од основних и обртних средстава стављених им на располагање, као и од фондова за амортизацију и за инвестиције и од резервног фонда.

4. Лечилиштем управља управни одбор, чије чланове именује Савезно извршно веће или орган који оно овласти, од претставника: радног колектива лечилишта, Савеза ратних војних инвалида, савета среског народног одбора надлежног за послове социјалне заштите на чијем је подручју седиште лечилишта и одговарајућег среског завода за социјално осигурање.

5. Управника лечилишта поставља републички савет за социјалну политику на предлог органа управе среског народног одбора надлежног за послове социјалне заштите на чијем је подручју седиште лечилишта.

6. Лечилишта имају следеће фондове, којима самостално располажу:

1) фонд обртних средстава;

2) фонд за амортизацију;

3) фонд за инвестиције;

4) резервни фонд.

7. Правила лечилишта доноси Секретаријат Савезног извршног већа за социјалну политику и комунална питања, у сагласности са савезним Државним секретаријатом за послове финансија и Секретаријатом Савезног извршног већа за општу управу.

8. Орган надлежан за послове и задатке лечилишта је републички савет за социјалну политику на чијем је подручју седиште лечилишта.

Надзор над стручним радом лечилишта врши републички савет за народно здравље на чијем је подручју седиште лечилишта.

9. Предрачун лечилишта улази у савезни буџет, са вишком расхода над приходима односно вишком прихода над расходима.

10. Ова одлука ступа на снагу даном објављивања у „Службеном листу ФНРЈ“.

Р. п. бр. 165

16 јуна 1959 године

Београд

Савезно извршно веће

Секретар,
Велько Зековић, с. р.

Потпретседник,
Родољуб Чолаковић, с. р.

459.

На основу члана 30 став 3 Уредбе о организацији и раду Савезног извршног већа („Службени лист ФНРЈ“, бр. 20/58), Савезно извршно веће доноси

О Д Л У К У

О ОВЛАШЋЕЊУ СЕКРЕТАРИЈАТА САВЕЗНОГ ИЗВРШНОГ ВЕЋА ЗА ЗАКОНОДАВСТВО И ОРГАНИЗАЦИЈУ ДА ИЗДА ПРЕЧИШЋЕН ТЕКСТ УРЕДБЕ О СПОЉНОТРГОВИНСКОМ ПОСЛОВАЊУ

1. Овлашћује се Секретаријат Савезног извршног већа за законодавство и организацију да изда пречишћен текст Уредбе о спољнотрговинском пословању („Службени лист ФНРЈ“, бр. 25/55 и 19/59).

2. Ова одлука ступа на снагу даном објављивања у „Службеном листу ФНРЈ“.

Р. п. бр. 166

16 јуна 1959 године

Београд

Савезно извршно веће

Секретар,
Велько Зековић, с. р.

Потпретседник,
Родољуб Чолаковић, с. р.

460.

На основу тач. 2 и 4 Одлуке о давању зајмова из средстава Општег инвестиционог фонда за изградњу кошева за кукуруз у 1959 години („Службени лист ФНРЈ“, бр. 5/59), савезни Државни секретаријат за послове финансија, у сагласности са савезним Државним секретаријатом за послове робног промета и Секретаријатом Савезног извршног већа за пољопривреду и шумарство, издаје

Н А Р Е Д Б У

О УТВРЂИВАЊУ ИЗНОСА КАО И О УСЛОВИМА И НАЧИНУ ДАВАЊА ЗАЈМОВА ИЗ ОПШТЕГ ИНВЕСТИЦИОНОГ ФОНДА ЗА ИЗГРАДЊУ КОШЕВА И МАГАЦИНА ЗА КУКУРУЗ ЗА ПОТРЕБЕ ТРГОВИНЕ

1. Из средстава Општег инвестиционог фонда у износу од 1 милијарде динара, предвиђених Одлуком о давању зајмова из средстава Општег инвестиционог фонда за изградњу кошева за кукуруз у 1959 години, употребити се износ од 500 милиона динара за давање зајмова у 1959 години без конкурса за изградњу кошева и магацина за смештај кукуруза за потребе трговине.

2. Право на подношење захтева за зајам по овој наредби, имају привредне организације које имају овлашћење да се баве прометом и прерадом житарица.

3. Зајмови по овој наредби давање се оним зајмотражиоцима који добију сагласност Дирекције за исхрану, која утврђује и висину до које банка може дати зајам појединим зајмотражиоцима.

4. Зајмови по овој наредби давање се само за објекте који се изграђују на основу типских пројеката ревидираних и одобрених од стране надлежних органа, а усвојених од стране Дирекције за исхрану.

5. Рок исплате зајмова по овој наредби износи за зајмове за изградњу кошева — до 10 година, а за зајмове за изградњу магацина — до 20 година.

Каматна стопа износи 3% годишње.

6. Зајмотражилац је обавезан у трошковима инвестиција учествовати најмање са 30% од предрачунске вредности инвестиција.

7. Зајмотражилац је обавезан приликом коришћења зајма положити гарантни износ према важећим прописима.

8. Захтев за зајам треба да садржи све податке из члана 16 Уредбе о зајмовима за инвестиције („Службени лист ФНРЈ“, бр. 31/56), а подноси се на прописаним банчким обрасцима који се могу добити код њених филијала.

9. Уз захтев за зајам подноси се документација из члана 18 став 1 Уредбе о зајмовима за инвестиције.

Ако предрачунска вредност инвестиције не прелази 10 милиона динара, уместо инвестиционог елабората из претходног става, зајмотражилац може поднети документацију која треба да садржи податке о функцији, намени и економској оправданости инвестиција.

10. Банка може давање зајма условити јемством политичкотериторијалне јединице.

11. Захтев за зајам са прилозима подноси се у четири примерка најближој филијали Југословенске инвестиционе банке.

12. Захтеви за зајам решаваће се оним редом како буду банци пристизали, а крајњи рок за подношење ових захтева је 1 септембар 1959 године.

13. Ова наредба ступа на снагу даном објављивања у „Службеном листу ФНРЈ“.

Бр. 07—14170/1

12 јуна 1959 године

Београд

Државни секретар
за послове финансија,
Никола Минчев, с. р.

461.

На основу члана 2 одељак I под а) тачка 48 Уредбе о преношењу послова у надлежност савезних и републичких органа управе („Службени лист ФНРЈ“, бр. 18/58 и 18/59), члана 16 Уредбе о краткорочним кредитима („Службени лист ФНРЈ“, бр. 31/56) и тачке I под 1 под а) Одлуке о утврђивању надлежности савезног државног секретара за послове финансија за доношење прописа о стопам камате на краткорочне кредите и стопам камате на средства уложена код банке („Службени лист ФНРЈ“, бр. 5/57 и 15/58), савезни Државни секретаријат за послове финансија издаје

Н А Р Е Д Б У

О ОДОБРАВАЊУ КРЕДИТА ЗЕМЉОРАДНИЧКИМ ЗАДРУГАМА ЗА ДАВАЊЕ АВАНСА ИНДИВИДУАЛНИМ ПОЉОПРИВРЕДНИМ ПРОИЗВОЂАЧИМА ЗА КУПОВИНУ ПШЕНИЦЕ РОДА 1958/59 ГОДИНЕ СА ДОПНИМ РОКОМ ИСПОРУКЕ

1. Југословенска пољопривредна банка и зајдружне штедионице (у даљем тексту: банка) одо-

браване кредите земљорадничким задругама у циљу давања аванса индивидуалним пољопривредним произвођачима са којима су склопиле уговор о куповини пшенице рода 1958/59 године са доцнијим роком испоруке.

2. Кредите из претходне тачке земљорадничке задруге могу користити до износа половине вредности закључене куповине пшенице.

3. Земљорадничке задруге могу користити кредите по овој наредби само за сврху за коју су одобрени.

Банка је дужна вршити контролу наменске употребе ових кредита.

4. На кредите добивене по овој наредби земљорадничке задруге плаћају камату по стопи од 6% годишње.

5. Рок враћања по овим кредитима не може бити дужи од 30 априла 1960 године.

6. На кредите одобрене на основу ове наредбе примењују се у свему осталом одредбе Уредбе о краткорочним кредитима.

7. Техничка упутства за извршење ове наредбе издаје Југословенска пољопривредна банка.

8. Ова наредба ступа на снагу осмог дана по објављивању у „Службеном листу ФНРЈ“.

Бр. 08-13889/1
15 јуна 1959 године
Београд

Државни секретар
за послове финансија,
Никола Минчев, с. р.

462.

На основу тачке 5 Одлуке о одређивању највиших продајних цена за домаћу вуну мерино и полумерино и о коришћењу средстава остварених прометом текстилних сировина („Службени лист ФНРЈ“, бр. 5/59), савезни Државни секретаријат за послове финансија, у сагласности са савезним Државним секретаријатом за послове робног промета и Секретаријатом Савезног извршног већа за индустрију, издаје

НАРЕДБУ

О НАЧИНУ УПЛАЋИВАЊА И КОРИШЋЕЊА СРЕДСТАВА ДОПРИНОСА ЗА ИЗЈЕДНАЧЕЊЕ ЦЕНА ДОМАЋИХ И УВОЗНИХ ТЕКСТИЛНИХ СИРОВИНА

1. Допринос за изједначавање цена памука и вуне из тачке 2 Одлуке о одређивању највиших продајних цена за домаћу вуну мерино и полумерино и о коришћењу средстава остварених прометом текстилних сировина (у даљем тексту: Одлука) уплаћују привредне организације и установе у корист рачуна бр. 0-01-338029 — Изједначавање цена домаћих и увозних текстилних сировина, у року од 15 дана од дана издавања фактуре о продаји, односно од дана испоруке робе ако је испорука претходила издању фактуре.

2. Текстилна индустријска предузећа која се баве прерадом домаћег егренираног памука и домаће вуне мерино и полумерино, користе средства са рачуна из претходне тачке у висини одређеној тачком 3 став 1 Одлуке подношењем захтева за накнаду преко удружења текстилне индустрије Југославије.

3. Уз захтев за накнаду прилажу се:

1) фактуре или преписи фактура о куповини домаћег егренираног памука или домаће вуне мерино или полумерино купљене непосредно од привредне организације или установе овлашћене за промет домаћег памука и вуне.

У набавну фактуру из претходног става, која садржи тачан назив продавца и купца, обавезно се уноси:

а) тачна ознака квалитета домаћег егренираног памука односно вуне, са ознакама сходно тачки 3 став 1 Одлуке. За купљену вуну у фактури се назначује и рандман, као и одговарајућа количина вуне — на бази пране вуне;

б) количина изражена у килограмима, цена по јединици мере и за укупну количину;

2) обрачун накнаде по јединици мере и за укупну количину;

3) доказ да је роба преузета (препис товарног листа, пријемнице и сл.);

4) за мерино и полумерино вуну, поред прилога наведених у овој тачки под 1, 2 и 3, прилаже се:

а) закључница аукцијског места са назначењем квалитета и рандмана;

б) уверење (сертификат) о квалитету и рандману вуне издато од установе односно предузећа који су овлашћени за издавање ових уверења.

4. На основу захтева поднетих од стране привредних организација из тачке 3 ове наредбе Удружење текстилне индустрије Југославије саставља тромесечни збирни обрачун накнаде, у који поред назива, места и броја текућег рачуна купца уноси следеће податке:

1) за домаћи егренирани памук, одвојено по класама: купљене количине изражене у килограмима, цену по јединици мере и за укупну количину и износ накнаде по јединици мере и за укупну количину;

2) за домаћу вуну, одвојено за мерино а одвојено за полумерино вуну: купљене количине изражене у килограмима, рандман, количине — на бази пране вуне, изражене у килограмима, цену по јединици мере и за укупну количину и износ накнаде по јединици мере и за укупну количину.

Тачност збирног обрачуна из претходног става оверавају секретар Удружења текстилне индустрије Југославије и одговорни службеник.

5. Уз збирни обрачун из претходне тачке који Удружење текстилне индустрије Југославије доставља Народној банци, прилаже се документација из тачке 3 ове наредбе.

6. Банка пошто утврди да су збирни обрачун и документација у погледу обрачуна и потпуности документације тачни, одобрава износ накнаде у корист жиро рачуна подносиоца захтева из тачке 2 ове наредбе, а на терет рачуна бр. 0-01-338029.

7. Народна банка може вршити исплате на терет рачуна из претходне тачке само до износа расположивих средстава на том рачуну.

8. Кад се захтеву за накнаду прилажу преписи докумената, подносиоци захтева дужни су оверити препис. Оверу преписа врше директор предузећа и шеф рачуноводства, односно лица која их замењују.

9. Привредне организације из тачке 2 ове наредбе дужне су у свом књиговодству водити уредну и ажурну евиденцију о износима наплаћеним по одредбама ове наредбе.

10. Ова наредба ступа на снагу осмог дана по објављивању у „Службеном листу ФНРЈ“, а примењиваће се од дана ступања на снагу Одлуке.

Бр. 07-10986/2
12 јуна 1959 године
Београд

Државни секретар
за послове финансија,
Никола Минчев, с. р.

463.

На основу члана 70 тачка 3 Уредбе о трговинској делатности и трговинским предузећима и радњама („Службени лист ФНРЈ“, бр. 37/55, 1/57, 24/57, 31/57, 54/57, 12/58 и 16/58) и члана 3 под а) тачка 3 алинеја 3 Уредбе о преношењу послова у надлежност савезних и републичких органа управе („Службени лист ФНРЈ“, бр. 18/58 и 18/59), савезни Државни секретаријат за послове робног промета издаје

НАРЕДБУ

О ОДРЕЂИВАЊУ ПОСЕБНИХ УСЛОВА ПОД КОЈИМА СЕ МОГУ СТАВЉАТИ У ПРОМЕТ ПОЈЕДИНИ ИНДУСТРИСКИ ПРОИЗВОДИ

1. Произвођачка и увозничка предузећа могу стављати у промет индустријске производе наведене у тачки 2 ове наредбе (у даљем тексту: производи) само:

- 1) ако је производ снабдевен техничким упутством и гарантним листом;
- 2) ако су претходно обезбеђени вршење сервисног одржавања и оправке производа, као и потребна количина резервних делова.

Под увозничким предузећем, у смислу ове наредбе, подразумева се привредна организација која је уписана у Спољнотрговински регистар за увоз производа из тачке 2 ове наредбе, као и трговинско предузеће које има право да купује страна средства плаћања за увоз робе широке потрошње.

• 2. Под условима из тачке 1 ове наредбе могу се стављати у промет следећи производи:

из групе 116

- 1) фотографски апарати и апарати за повећавање фотографија;
- 2) оптички инструменти (микроскопи, догледни, дијапројектори и други пројектори);

из групе 117

- 3) путнички аутомобили;
- 4) мотоцикли, mopеди и скутери;
- 5) спортски моторни чамци и мотори за чамце;
- 6) бицикли;
- 7) шиваће машине;
- 8) писаће и рачунске машине;
- 9) плински решои, плински бојлери и плински штећњаци;
- 10) часовници;
- 11) клавири;
- 12) ручне хармонике;
- 13) ловачке пушке;

из групе 119

- 14) електротермички апарати (затворени решои, лонци, роштиљи, рерне, штедњаци, бојлери, грејалице, пегле, радијатори, електрична ћебад, електрични јастуци и пржила за хлеб);
- 15) фрижидери;

- 16) остали електрични апарати (усисивачи за прашину, апарати за глачање паркета, апарати за прање, цеђење и сушење рубља, апарати за прање судова, машине за млевење меса, мака, кафе и ораха, миксери и остали слични апарати за домаћинство, апарати за бријање, шишање и сушење косе и вентилатори);
- 17) електроакустички апарати (струјни и батериски, транзистори, телевизиски пријемници, електрични грамофони, магнетофони и остали акустички апарати за потребе широке потрошње).

3. Техничко упутство мора садржати податке о својствима и начину употребе производа који се ставља у промет, и мора бити написано тако да је купцу омогућено да се упозна са техничким својствима и правилном употребом купљеног производа.

Техничко упутство за увезене производе мора бити преведено на један од службених језика у Југославији.

4. Гарантним листом даје се јемство за исправно функционисање купљеног производа за одређено време, а под условима нормалне употребе производа.

Гарантни лист издаје произвођачко предузеће, а за увезене производе — увозничко предузеће.

Гарантни лист мора садржати нарочито: назив и седиште произвођачког односно увозничког предузећа које даје јемство; обавезу даваоца јемства да ће сносити све трошкове одржавања и отклањања кварова и техничких недостатака насталих нормалном употребом производа за одређено време; време за које се даје јемство (гарантни рок), као и податак о томе која ће организација односно радња вршити сервисно одржавање и оправку производа.

5. Трговинска предузећа и радње могу куповати и продавати производе из тачке 2 ове наредбе само ако је производ снабдевен техничким упутством и гарантним листом.

6. На привредну организацију из тач. 1 и 5 ове наредбе која поступи противно одредбама ове наредбе примениће се казнена одредба из члана 92 став 1 тач. 1 и 3 Уредбе о трговинској делатности и трговинским предузећима и радњама, а на одговорно лице у привредној организацији — одредба става 4 истог члана.

7. Трговинска предузећа на мало, трговинске радње и продавнице земљорадничких задруга могу после 1 септембра 1959 године продавати без техничког упутства и гарантног листа само производе из тачке 2 ове наредбе који су се код њих затекли на залихама 1 септембра 1959 године.

8. Ова наредба ступа на снагу 1 септембра 1959 године.

Бр. 2756/1

12 јуна 1959 године

Београд

Државни секретар
за послове робног промета,
Марјан Брецељ, с. р.

464.

На основу члана 75ж Уредбе о трговинској делатности и трговинским предузећима и радњама („Службени лист ФНРЈ“, бр. 37/55, 1/57, 24/57, 31/57, 54/57, 12/58 и 16/58), савезни Државни секретаријат за послове робног промета издаје

НАРЕДБУ

О ДОПУНИ НАРЕДБЕ О ОДРЕЂИВАЊУ УСЛОВА ЗА КУПОВИНУ И ПРОДАЈУ ПОЉОПРИВРЕДНИХ ПРОИЗВОДА НА ПИЈАЦАМА

1. У Наредби о одређивању услова за куповину и продају пољопривредних производа на пијацима („Службени лист ФНРЈ“, бр. 19/58) после тачке 10 додаје се нова тачка 10а, која гласи:

„10а. Организације из претходне тачке и велики потрошачи могу на пијаци на велико куповати стоку за коју су договорене цене само ако је квалитет (класа) стоке утврђен од стране посебне стручне комисије, коју одређује надлежни орган народног одбора општине на чијем је подручју пијаца.

Комисија утврђује квалитет стоке на самој пијаци, и то према мерилима на основу којих су договорене цене за куповину стоке.

Тежина стоке утврђује се на пијачној ваги.

Комисија уноси у сточни пасош податке о квалитету стоке, као и дан и место одржавања пијаце.“

2. Ова наредба ступа на снагу осмог дана по објављивању у „Службеном листу ФНРЈ“.

Бр. 2760/1

15 јуна 1959 године

Београд

Државни секретар
за послове робног промета,
Марјан Брецељ, с. р.

465.

На основу члана 175 став 2 Закона о јавним службеницима („Службени лист ФНРЈ“, бр. 53/57, 44/58 и 1/59), Секретаријат Савезног извршног већа за општу управу прописује

П РА В И Л Н И К О СТРУЧНОЈ СПРЕМИ УПРАВНИХ СЛУЖБЕНИКА

І Опште одредбе

Члан 1

Одредбе овог правилника односе се на управне службенике запослене у органима управе, претставничким телима и извршним већима, као и на управне службенике запослене у судовима, јавним тужиоштвима и јавним правобраниоштвима, ако посебним прописима није друкчије одређено.

Одредбе овог правилника односе се и на службенике запослене у установама и организацијама којима се звања управних службеника одређују по Закону о јавним службеницима.

Члан 2

Према врсти службе одређује се врста школске спреме као услов за пријем у поједине управне службе, а исто тако и посебни део програма стручног испита.

Врста школске спреме која је услов за постављење на радна места односно за пријем у поједине службе одређује се систематизацијом радних места односно прописом којим се регулише односна служба.

Члан 3

Приправнички стаж постоји за звање пристава, референта друге врсте и референта прве врсте. Приправнички стаж траје две године.

Члан 4

За приправника се поставља лице које нема потребну праксу и положен стручни испит.

У инспекцијским службама не могу се постављати приправници.

Члан 5

За приправника за звање пристава може бити постављено лице које има завршену гимназију, економску школу или административну школу, ако ове школе имају ранг гимназије.

За приправника за звање референта друге врсте може бити постављено лице које има завршену управну школу или вишу школу која даје економску спрем.

За приправника за звање референта прве врсте може бити постављено лице које има завршен правни или економски факултет.

Члан 6

У службама у којима је за вршење управних послова потребна спрема техничких или других струка, за приправника за звање управног службеника могу се поставити лица са спремом ових струка само ако у тим службама могу стећи праксу потребну за полагање стручног испита.

О томе да ли у службама из претходног става постоји могућност за стицање праксе потребне за полагање стручног испита, одлучује надлежни матични орган управе, у сагласности са секретаријатом извршног већа за општу управу, водећи рачуна о условима под којима приправници са спремом одређене струке могу стећи такву праксу.

ІІ Стручна обука приправника

Члан 7

За све време приправничког стажа приправник се налази на стручној (практичној) обуци.

Сврха стручне обуке је да приправник у току стажа практичним радом и учењем под надзором и по одређеном програму упозна послове на појединим радним местима за која су предвиђени службеници са одговарајућим звањем.

Члан 8

Програм стручне обуке за приправника одређеног звања одређује старешина органа, установе односно организације (у даљем тексту: орган) у којој је приправник запослен. Део програма стручне обуке која се врши у другом органу, саставља се у споразуму са старешином тог органа.

Програм стручне обуке обухвата нарочито: послове које приправник треба да упозна на појединим радним местима, трајање стручне обуке на тим пословима у појединим организационим јединицама, начин извођења обуке (упознавање са пословима на појединим радним местима, упознавање прописи и организације, присуствовање радним састаницима у појединим организационим јединицама и обраду појединих предмета под надзором) Програм обухвата и обуку код других органа, ако је такав начин обуке предвиђен као и надзор над обуком.

За време стручне обуке приправник се има упознати и са канцелариским пословањем.

Члан 9

Старешина органа у коме се изводи стручна обука приправника дужан је овоме за време обуке омогућити да се упозна са свим пословима по програму стручне обуке.

Пре почетка извођења стручне обуке, приправника треба упознати с одредбама овог правилника, програмом стручног испита који он треба да положи и програмом стручне обуке.

За правилно и потпуно спровођење стручне обуке одговоран је непосредни старешина.

Непосредни старешина може одредити другог службеника који ће се старати о стручној обуци приправника.

Члан 10

Приправници са завршеним правним факултетом проводе на стручној обуци шест месеци у среском суду, а шест месеци у органима управе народног одбора, осим у органу унутрашњих послова.

Приправници са завршеним економским факултетом или вишом школом која даје економску спрем у стручној обуци шест месеци у привредним организацијама, а шест месеци у органима управе народних одбора надлежним за послове привреде и финансија.

Приправници са завршеном управном школом проводе на стручној обуци годину дана у органима управе народних одбора, осим у органу унутрашњих послова.

Остали део стручне обуке приправници из претходних ставова проводе у органу у коме су запослени.

Приправници са завршеном гимназијом, економском школом или административном школом које имају ранг гимназије проводе стручну обуку у органу у коме су запослени.

Ако нема могућности да се приправник у органу у коме је запослен упозна са свим пословима звања за које се припрема и да стекне потребну праксу за полагање стручног испита, старешина органа дужан је то му омогућити на други погодан начин (повременим упућивањем у друге органе, установе односно организације, односно упућивањем на одговарајуће кратке курсеве, семинаре и слично).

Стручна обука приправника из члана 6 овог правилника врши се у служби у којој су они запослени. Програмом стручне обуке може се за ове приправнике предвидети упућивање у одговарајућу службу народног одбора или установе или у привредну организацију, ако је то неопходно за стицање праксе потребне за полагање стручног испита.

Члан 11

У циљу што боље припреме за полагање стручног испита, приправнику се за време стручне обуке мора у току радног времена оставити време потребно за упознавање прописа и одговарајуће стручне литературе.

Члан 12

За време стручне обуке приправник води дневник.

У дневник стручне обуке приправник уписује: радна места односно послове на којима се обучава, време трајања обуке на појединим радним местима односно пословима, органе у којима се обука изводи, као и начин извођења обуке.

Увид у дневник стручне обуке и оверу извођења исте врши старешина организационе јединице у којој приправник проводи одређено време обуке. Оверавање дневника стручне обуке врши се најмање једном месечно. На крају обуке старешина даје мишљење о успеху који је приправник постигао у току обуке.

Члан 13

У складу са програмом стручне обуке приправник се могу давати у рад одређени послови појединих радних места који су предвиђени за звање за које се он припрема. Такав рад сматра се као део стручне обуке и врши се под надзором.

Приправник се не може поставити на руководеће место односно положај, нити може замењивати службеника на том месту односно положају.

Ако се стручна обука не изводи по утврђеном програму или се поступа противно одредбама овог правилника о стручној обуци, приправник је поводом тога дужан обратити се органу управе при коме постоји служба административне инспекције.

Члан 14

Старешина органа односно службеник кога он одреди може пропитивањем приправника да проверава да ли је и колико је приправник спреман за полагање испита.

Ако с пропитивањем утврди да приправник није довољно припремљен за полагање испита,

треба му на то указати и упутити га које градиво и у којој мери треба још да савлада.

У оквиру пропитивања приправнику треба давати и пробне писмене задатке према програму за поједина звања.

III Стручни испит

Члан 15

Програм стручног испита састоји се из општег и посебног дела.

Члан 16

Градиво за програм општег дела стручног испита за звање пристава обухвата:

- 1) државно и политичко уређење Југославије;
- 2) управљање у друштвеним службама;
- 3) основе привредног система Југославије;
- 4) основе финансиског система Југославије;
- 5) прописе о радним односима и о јавним службеницима;
- 6) прописе о општем управном поступку и о управним споровима;
- 7) прописе о канцелариском пословању.

Градиво за програм општег дела стручног испита за звање референта друге и референта прве врсте обухвата:

- 1) државно и политичко уређење Југославије;
- 2) управљање у друштвеним службама;
- 3) привредни систем Југославије;
- 4) финансиски и кредитни систем Југославије;
- 5) правни режим земљишта и зграда;
- 6) прописе о радним односима и о јавним службеницима;
- 7) прописе о општем управном поступку и управним споровима;
- 8) прописе о канцелариском пословању.

Члан 17

Градиво посебног дела програма стручног испита обухвата прописе о организацији службе у којој је службеник запослен, као и градиво односно прописе који се примењују у пословима за које се тражи одговарајућа спрема у тој служби.

Градиво посебног дела програма стручног испита одређује, по потреби, у сагласности са Секретаријатом Савезног извршног већа за општу управу:

- 1) за управне службенике поморског и речног саобраћаја — Секретаријат Савезног извршног већа за саобраћај и везе;
- 2) за управне службенике који раде на земљишнокрњижним пословима — Секретаријат Савезног извршног већа за правосудне послове;
- 3) за управне службенике у инспекцијским и осталим службама — надлежни савезни матични управни орган.

Члан 18

Програм општег дела стручног испита за поједина звања из члана 16 овог правилника прописује Секретаријат Савезног извршног већа за општу управу према градиву одређеном у овом правилнику.

Програм општег дела стручног испита издаје Секретаријат Савезног извршног већа за општу управу као своје службено издање.

Члан 19

Управни службеници са спремом техничких и других струка полажу стручни испит по програму прописаном посебним прописима о стручним испитима за службенике одговарајуће службе односно струке.

IV Полагање стручног испита

Члан 20

Приправник може поднети пријаву за полагање стручног испита најраније на месец дана пре истека приправничког стажа.

Писмену пријаву за полагање стручног испита кандидат подноси органу у коме је запослен, а овај је доставља органу код кога је образована испитна комисија.

Уз пријаву за полагање стручног испита поред података о датуму и месту рођења кандидата (општина, срез, народна република), стручној спреми (школе, курсеви, испити), звању и платном разреду и пословима на којима је кандидат радио, доставља се и оверени препис решења о постављењу, а за приправнике и програм и дневник стручне обуке с мишљењем о успеху који је кандидат постигао у току обуке.

За службеника који у смислу члана 197 став 2 и члана 198 став 3 Закона о јавним службеницима треба да полаже допунски испит, у пријави за полагање испита треба навести који је испит службеник раније положио, као и градиво из кога полаже допунски испит.

Члан 21

Ако рок за полагање стручног испита није одређен решењем о постављењу, а није донето решење о ослобођењу од полагања испита, службеник је дужан положити одговарајући испит под условима и у роковима из члана 197 став 2, члана 198 став 3 и члана 199 став 1 Закона о јавним службеницима.

Члан 22

Орган код кога је образована испитна комисија одобрава полагање испита пријављеном кандидату ако утврди да испуњава прописане услове за полагање испита. О датом одобрењу обавештава се кандидат преко органа у коме је запослен. На исти начин обавештава се и кандидат коме полагање испита није одобрено.

Ако орган код кога је образована испитна комисија утврди да стручна обука није спроведена према програму, може одобрити полагање стручног испита ако за неспровођење обуке нема кривице службеника.

Орган код кога је образована испитна комисија утврђује распоред и одређује рокове и време за полагање стручних испита, водећи рачуна да у полагању испита не долази до застоја, као и о жељама и интересима кандидата.

Кандидат коме је одобрено полагање испита мора бити обавештен о дану полагања испита најдоцније на петнаест дана пре дана одређеног за полагање.

Члан 23

Приправници и управни службеници полажу стручни испит пред испитном комисијом коју одређује секретаријат извршног већа за општу управу. Решењем о образовању испитне комисије одређује се и седиште комисије.

Члан 24

Ако овим правилником није друкчије од еђено, службеници из члана 19 овог правилника полажу стручни испит пред испитном комисијом образованом за службенике одговарајуће службе односно струке.

Члан 25

Испитна комисија коју орган из члана 23 овог правилника образује за звање пристава састоји се

од председника и четири члана, а за звање референта друге и референта прве врсте — од председника и шест чланова, који су у исто време и испитивачи. У случају потребе, комисија се може попуњити потребним бројем испитивача за одређени део испитног градива.

Решењем о именовању чланова комисије одређује се исти број заменика и записничар. Тим решењем одређује се и градиво које ће испитивачи поједино чланови комисије односно испитивачи

Претседник, чланови комисије, њихови заменици, као и испитивачи, одређују се из редова истакнутих стручњака.

За члана испитне комисије не може бити именовано лице које има спремну нижу врсту од спреме звања за које се испит полаже.

Члан 26

Целокупну администрацију око стручних испита врши, по правилу, организациона јединица органа код кога је испитна комисија образована у чију надлежност спада школство и стручно уздицање кадрова. Ако таква организациона јединица не постоји, старешина органа одређује која ће организациона јединица односно служба да врши ове послове.

Члан 27

О току испита води се записник.

Записник се води према обрасцу који прописује Секретаријат Савезног извршног већа за општу управу.

Члан 28

Стручни испит кандидат полаже писмено и усмено.

За писмени испит задатак саставља члан комисије односно испитивач који буде одређен од стране испитне комисије. Задатак може обухватити једно или више питања, по правилу из оног градива прописаног у испитном програму које највише одговара пракси из службе у којој је приправник запослен.

Задатак треба саставити тако да се из његове обраде може видети у којој је мери кандидат овладао прописима и другим знањима потребним за вршење послова звања за које се припрема.

Члан 29

Претседник или члан комисије кога он одреди предаје кандидатима задатке непосредно пре почетка писменог испита. Приликом предаје задатка кандидатима се саопштава којим се помоћним средствима могу служити при изради писменог задатка. Употреба других помоћних средстава, као и преписивање задатка повлачи удаљење са испита.

Изради задатка присуствује претседник или члан кога он одреди, члан комисије односно испитивач који је дао задатак и записничар.

Ако се кандидату даје израда практичног рада (пројекат, организација процеса производње, организација рада и др.) који се припрема дуже време, комисија одређује и време у коме рад треба да буде завршен и предат.

Члан 30

За израду писменог задатка даје се време од четири часа. Време одређено за израду задатка рачуна се од тренутка предаје задатка кандидатима.

Задатак (оригинал и концепт) се ради на хартији обележеној печатом органа код кога се испит полаже.

Кандидат потписује сваки лист хартије на коме је радио концепт или оригинал писменог задатка. Присутни члан испитне комисије убележава на оригиналу време предаје задатка и то оверава својим потписом.

Члан 31

Усменом испиту приступа се после израде писменог задатка односно практичног рада.

На усменом испиту кандидат се испитује из целог прописаног испитног градива. Испитивање се врши, по правилу, у току једног дана.

Начин усменог испитивања утврђује испитна комисија, при чему треба имати у виду практичан карактер испита.

Усменом испиту присуствују чланови испитне комисије и записничар. Ако је комисији придодат испитивач, он присуствује до краја испита.

Сваки члан испитне комисије има право да поставља питања кандидату.

Трајање усменог испитивања није временски ограничено. Кандидат треба да се испитује док члан комисије (испитивач) односно комисија не стекне уверење о степену знања кандидата. О трајању усменог испитивања одлучује сваки члан комисије односно испитивач појединачно, а председник испитне комисије може у том погледу да интервенише у току целог испита.

Члан 32

Оцењивање се врши комисијски.

Комисија оцењује целокупан успех кандидата на испиту, имајући у виду писмени задатак и одговоре на усменом испиту.

Оцена општег успеха кандидата је: „положио са одличним успехом“, „положио са врло добрим успехом“, „положио са добрим успехом“ или „није положио“.

Оцена се даје већином гласова. У случају равномерне поделе гласова, одлучује страна на којој је глас председника комисије.

Члан 33

Стручни испит кандидат може поновити два пута. Време између једног и другог полагања не може бити краће од шест месеци.

Кандидат који не положи један део испитног градива (један или два предмета), може из тог дела градива полагати поправни испит у року који одреди испитна комисија и који не може бити краћи од месец дана. Саопштење о року полагања поправног испита кандидат прима на потпис на записнику испитне комисије. На поправном испиту даје се писмени задатак само ако кандидат понавља испит из градива из кога је радио писмени задатак и ако задатак није повољно оцењен.

Члан 34

Кандидат који из неоправданих разлога не приступи одређеног дана полагању поправног испита, сматра се да није положио стручни испит. Сматраће се да стручни испит није положио ни кандидат који неоправдано одустане од започетог полагања стручног испита. О томе се уноси забелешка у записник испитне комисије и писменим путем обавештава се орган у коме је службеник запослен.

V Посебни испит за унапређење у више звање

Члан 35

Посебни испит за унапређење у више звање може тражити да полаже службеник који се налази у почетном звању, који је провео три године у завршном платном разреду тога звања и који је за три године проведене у завршном платном разреду добијао повољне оцене (члан 188 ст. 1 и 2 Закона о јавним службеницима).

На посебном испиту за унапређење у више звање утврђује се способност службеника за вршење послова вишег звања.

Посебни испит за унапређење у више звање кандидат полаже писмено и усмено.

За задатак на писменом испиту односно за практични рад кандидату се даје да реши једно или више питања из области службе у којој је запослен односно послова које врши.

На усменом испиту кандидату се постављају питања у вези са писменим задатком односно практичним радом. Осим тога, кандидат се испитује из материје у области службе у којој је запослен, а нарочито из прописа који се у служби примењују.

Члан 36

Посебни испит за унапређење у више звање полаже се пред испитном комисијом коју образује старешина органа у коме је службеник запослен.

Испитна комисија за испит из претходног става састоји се од председника и два члана. Чланови ове комисије не могу имати звање ниже врсте од врсте звања службеника који испит полаже.

Службенику ће се одобрити, ако то буде захтевао, да овај испит полаже пред испитном комисијом пред којом се полаже стручни испит.

Члан 37

Кандидат се оцењује према успеху показаном на писменом задатку односно практичном раду и усменом испиту.

Оцена успеха кандидата је: „положио“ или „није положио“.

Члан 38

Кандидат који не положи испит за унапређење у више звање, може се пријавити да поново полаже овај испит по истеку године дана од сваког претходног полагања.

VI Посебни испит за признање стручне спреме вишег степена

Члан 39

Управни службеници којима је по члану 177 Закона о јавним службеницима одобрено полагање посебног испита за признање стручне спреме вишег степена, полажу тај испит по одредбама овог правилника

Члан 40

Посебни испит за признање стручне спреме вишег степена може полагати само службеник који је положио стручни испит за своје звање или је од полагања овог испита ослобођен.

Посебни испит за признање стручне спреме вишег степена службеник може полагати само за признање спреме непосредно више врсте од оне коју има.

Члан 41

Посебни испит за признање стручне спреме вишег степена обухвата теориска и практична знања.

Програм овог испита састоји се из општег и посебног дела.

Члан 42

Општи део програма посебног испита за признање средње стручне спреме обухвата следеће градиво:

- 1) народни језик;
- 2) националну историју;
- 3) државно и политичко уређење Југославије;
- 4) управљање у друштвеним службама;
- 5) основе привредног система Југославије;
- 6) основе финансиског система Југославије;
- 7) прописе о радним односима и о јавним службеницима;
- 8) прописе о општем управном поступку и о управним споровима.

Општи део програма посебног испита за признање више стручне спреме обухвата следеће градиво:

- 1) основе политичке економије;
- 2) основе теорије државе и права;
- 3) државно и политичко уређење Југославије;
- 4) управљање у друштвеним службама;
- 5) привредни систем Југославије;
- 6) финансиски и кредитни систем Југославије;
- 7) прописе о радним односима и о јавним службама;
- 8) основе имовинског и породичног права;
- 9) управни поступак и управни спор.

Општи део програма посебног испита за признање високе стручне спреме обухвата следеће градиво:

- 1) политичку економију;
- 2) теорију државе и права;
- 3) државно и политичко уређење Југославије;
- 4) управљање у друштвеним службама;
- 5) привредни систем Југославије;
- 6) финансиски и кредитни систем Југославије;
- 7) радно право;
- 8) имовинско и породично право;
- 9) управно право.

Члан 43

Посебни део програма посебног испита за признање стручне спреме вишег степена обухвата градиво односно законодавство које се примењује у служби у којој је кандидат запослен.

Посебни део програма посебног испита за признање стручне спреме вишег степена одређује орган код кога је образована испитна комисија на предлог органа у коме је кандидат запослен, а по претходно прибављеном мишљењу испитне комисије.

У службама у којима службеници одређених звања врше исте или приближно исте послове, може се одредити јединствен програм посебног дела испита за сваку такву службу.

О посебном делу програма испита кандидат мора бити обавештен најдоцније на три месеца пре дана одређеног за полагање испита.

Члан 44

Програм општег дела посебног испита за признање стручне спреме вишег степена прописује Секретаријат Савезног извршног већа за општу управу на начин предвиђен у члану 18 овог правилника.

Члан 45

Службеник коме је одобрено полагање посебног испита за признање стручне спреме вишег степена подноси пријаву са одобрењем органу у коме је запослен. Старешина овог органа доставља пријаву органу код кога је образована испитна комисија. Уз пријаву се доставља одобрење за полагање испита и персонални лист.

Орган код кога је образована испитна комисија одређује дан и час полагања испита и о томе обавештава кандидата преко органа у коме је запослен.

Члан 46

Комисију за признање средње стручне спреме одређује секретаријат извршног већа за општу управу, а комисију за признање више и високе стручне спреме — Секретаријат Савезног извршног већа за општу управу. Решењем о образовању испитне комисије одређује се и седиште комисије.

Члан 47

У погледу вођења администрације и записника испитне комисије важе одредбе чл. 26 и 27 овог правилника.

Члан 48

На испиту кандидат прво усмено полаже градиво општег дела испита.

Кандидат који не положи општи део, не може полагаати посебни део испита.

Кандидату који није показао задовољавајући успех из једног дела општег дела испита (један или два предмета), комисија може одредити да полаже поправни испит из тог градива. Рок у ком ће полагаати поправни испит, који одређује испитна комисија, не може бити краћи од два месеца ни дужи од дванаест месеци од претходног полагања. Ако кандидат не приступи полагању поправног испита у одређеном року, сматра се да није положио овај део испита.

Кандидат који положи општи део испита, полаже следећег дана писмени испит у оквиру посебног дела испита.

За писмени испит кандидату се даје да реши неко сложеније питање из области службе у којој је запослен.

Орган у коме је службеник запослен дужан је предложити за сваког кандидата најмање три врсте питања из области односне службе из којих би се могла одредити тема за писмени задатак. Испитна комисија није дужна одредити тему из предложених питања, али ће при одређивању теме водити рачуна о пословима на којима кандидат ради.

За израду писменог задатка даје се време од четири часа. У случају потребе ово се време може продужити највише за два часа.

Изради задатка присуствује претседник, члан комисије кога он одреди и записничар.

У погледу поступка приликом израде писменог задатка важе одредбе члана 30 ст. 2 и 3 овог правилника.

Члан 49

После израде писменог задатка кандидат полаже усмени испит посебног дела испита.

Усмено испитивање обухвата дискусију по теми коју је кандидат писмено обрадио и испитивање из градива које садржи посебни део испита.

Члан 50

Усмено испитивање врши се на начин прописан у члану 31 ст. 2—6, а оцењивање на начин прописан у члану 32 овог правилника.

Члан 51

Кандидат који на испиту не покаже задовољавајући успех из градива општег дела посебног испита за признање стручне спреме вишег степена, може само једанпут поновити полагање испита из тог дела градива, у року који не може бити краћи од године дана ни дужи од две године.

Понављање испита из градива посебног дела овог испита није дозвољено.

VII Заједничке одредбе

Члан 52

Службеник који је обавезан да положи стручни испит не може бити унапређен у више звање нити у виши платни разред док тај испит не положи.

На службенике којима је приликом постављења у звање по одредбама члана 193 став 3 и члана 198 Закона о јавним службама решењем о постављењу одређено полагање стручног испита, одредба претходног става се примењује после истека рока у коме су били дужни стручни испит да положи.

Члан 53

Службеници унапређени у више звање по члану 193 став 1 Закона о јавним службама, не полажу стручни испит предвиђен за звање у које се унапређују.

Члан 54

По завршеном испиту саопштава кандидату успех председник испитне комисије у присуству свих чланова комисије.

Члан 55

Кандидату који је положио испит издаје се уверење о положеном испиту.

Уверење о положеном испиту издаје орган код кога је образована испитна комисија.

Уверење о положеном испиту потписују старешина органа код кога је образована испитна комисија односно службеник кога он овласти, и председник испитне комисије.

Уверење се издаје у два примерка, од којих се један примерак уручује службенику, а други се улаже у његов персонални лист.

Образац уверења прописује Секретаријат Савезног извршног већа за општу управу.

За кандидата који није положио испит извештава се о томе орган у коме је он запослен.

Члан 56

Кандидат који полаже испит ван места службовања, има право на накнаду путних трошкова по прописима о путним и селидбеним трошковима, и то: кад први пут полаже испит или кад полаже поправни испит после првог полагања стручног испита.

Кандидат који из неоправданих разлога не приступи полагању испита нема право на накнаду путних трошкова.

Путни трошкови падају на терет органа у коме је службеник запослен.

Члан 57

Кандидат има право на плаћено отсуство за полагање испита.

Ако кандидат испит полаже у другом месту, у отсуство по претходном ставу урачунава се и време потребно за одлазак у место полагања испита и повратак у место пребивања.

Отсуство по претходним ставовима не урачунава се у годишњи одмор ни у отсуство по члану 87 став 1 Закона о јавним службеницима.

Члан 58

Управни службеници који приликом преласка из једне службе у другу задржавају исто звање и који су положили стручни испит, полагаће допунски испит само ако је прописано градиво посебног дела програма стручног испита услов за вршење послова у служби у коју прелази.

Службеници који приликом преласка из неке друге службе у управну службу мењају звање, а положили су стручни испит у служби из које прелази, полагаће допунски испит из оног градива које не садржи градиво стручног испита који су положили.

Градиво за полагање допунског испита по претходном ставу одређује орган који је образовао испитну комисију.

Ако прописано градиво из посебног дела програма стручног испита није услов за вршење послова у служби у коју прелази, службеници из става 2 овог члана који добију звање више од почетног не полажу допунски испит.

Члан 59

Службеници техничких и других струка који приликом преласка из друге јавне службе, привредне или друштвене организације или самосталне професије у управну службу добију звање управних службеника, а положили су стручни испит, не полажу допунски испит.

Изузетно од одредбе претходног става, допунски испит полажу само они службеници који прелази у службу за коју је положени испит из градива посебног дела стручног испита услов за вршење послова у тој служби.

Члан 60

Службеници који буду постављени у звање више врсте (члан 193 став 3 и члан 198 став 4) дужни су полагаати стручни испит за звање у које су унапређени.

Службеници који буду постављени у звање више од почетног звања више врсте, не полажу стручни испит предвиђен за почетно звање те врсте.

Члан 61

Службеници којима је призната стручна спрема вишег степена за одређену управну службу, па ту службу напусте и пређу у другу, губе право на звање које су стекли по овом основу.

Изузетно од одредбе претходног става, стручна спрема вишег степена призната службеницима у одређеној управној служби, може се признати и у другој управној служби у коју они прелази, ако би са том спремом у овој служби могли вршити послове одговарајућег звања, или им се може одредити да полажу допунски испит. Решење о овоме доноси старешина надлежан за постављење, у сагласности са комисијом из члана 18 Закона о јавним службеницима.

VIII Прелазне и завршне одредбе

Члан 62

До доношења прописа о стручним испитима управни службеници са спремом техничких и других струка који нису положили стручни испит у својој струци, а обавезни су да га полаже, полагаће овај испит, и то: општи део — по програму предвиђеном овим правилником за звање пристава, а посебни део — по програму предвиђеном у досадашњим прописима о стручним испитима.

Службеници из претходног става полагаће стручни испит пред испитном комисијом коју одређује секретаријат извршног већа за општу управу.

Пред испитном комисијом из претходног става полагаће стручни испит и службеници из члана 63 овог правилника.

Члан 63

Службеници из члана 19 овог правилника за које није прописан програм стручног испита, или који не могу стећи потребну праксу за полагање стручног испита по програму одређеном посебним прописом, полажу стручни испит по програму који се састоји из општег дела програма стручног испита прописаног за звање пристава и посебног дела програма који одреди старешина органа у коме су ови службеници запослени, у сагласности са секретаријатом извршног већа за општу управу.

Члан 64

Испити положени на Вишем финансијском тецају Министарства финансија ФНРЈ и Вишем економском курсу Привредног савета ФНРЈ признају се као стручни испити за звање пристава.

Стручни испити положени за звање за која се по прописима за стручну спрему тражила одређена виша стручна спрема, признају се као испит положен за унапређење из звања пристава у звање референта треће врсте.

Члан 65

Службеници којима је приликом постављења извршеног до 1 јануара 1958 године одређено да

полажу посебни испит за признање средње или више стручне спреме, полагаће испит за признање средње односно високе стручне спреме према програму који им је одређен.

Члан 66

Стручна спрема вишег степена призната по посебним прописима у другим службама, може се признати за напредовање и у управној служби ако је за вршење управних послова предвиђена таква врста стручне спреме. Решење о овоме доноси старешина надлежан за постављење, у сагласности са комисијом из члана 18 Закона о јавним службеницима.

Члан 67

Посебни испит за унапређење у више звање и посебни испит за признање стручне спреме вишег степена полагаће по одредбама овог правилника и службеници из члана 404 ст. 2 и 3 Закона о јавним службеницима.

Члан 68

Стручни испит и посебни испит за признање стручне спреме вишег степена полагаће се по програму из главе III и VI овог правилника по истеку три месеца од објављивања програма. До тога рока стручни испити ће се полагати по досадашњим програмима, а посебни испити за признање стручне спреме вишег степена, ако то кандидат захтева, по програму одређеном овим правилником и пре истека рока од три месеца.

Члан 69

Ступањем на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о стручној спреми управних службеника („Службени лист ФНРЈ“, бр. 1/54, 22/54 и 34/57).

Члан 70

Овај правилник ступа на снагу даном објављивања у „Службеном листу ФНРЈ“.

Бр. 9498/1

18 јуна 1959 године

Београд

Секретар
за општу управу,
Војо Биљановић, с. р.

466.

На основу члана 175 став 2 Закона о јавним службеницима („Службени лист ФНРЈ“ бр. 53/57, 44/58 и 1/59). Секретаријат Савезног извршног већа за општу управу прописује

П Р А В И Л Н И К

О СТРУЧНОЈ СПРЕМИ КАНЦЕЛАРИСКИХ СЛУЖБЕНИКА

І ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1

Одредбе овог правилника односе се на:

- 1) приправнике за звање помоћног канцелариског референта и приправнике за звање канцелариског референта, као и на службенике у звању помоћног канцелариског референта и канцелариског референта;
- 2) службенике у звању дактилографа III класе односно приправника за ово звање, у звању дактилографа II класе, дактилографа Iб класе и дактилографа Ia класе;
- 3) службенике на радном месту стенодактилографа и дактилографа-кореспондента;

4) службенике у звању стенографа и дебатног стенографа;

5) службенике у звању преводиоца II класе, преводиоца Iб класе и преводиоца Ia класе.

Члан 2

У канцелариској служби приправнички стаж постоји за звање помоћног канцелариског референта, канцелариског референта и за звање дактилографа III класе.

Приправнички стаж за звање помоћног канцелариског референта и канцелариског референта траје две године, а за звање дактилографа III класе — једну годину.

Члан 3

У звање дактилографа III класе, дактилографа II класе, дактилографа Iб класе, дактилографа Ia класе, за приправника за звање помоћног канцелариског референта и за приправника за звање дактилографа III класе може бити постављено лице које има најмање завршену основну школу (чл. 6 и 28 Општег закона о школству — „Службени лист ФНРЈ“, бр. 28/58) или њој равну спремју.

Под два разреда одговарајуће средње школе из члана 155 став 2 Закона о јавним службеницима подразумевају се два разреда гимназије (чл. 35 и 39 Општег закона о школству) или два разреда стручне школе.

Члан 4

За приправника за звање канцелариског референта може бити постављено лице које има завршену гимназију (чл. 35 и 39 Општег закона о школству) односно економску школу или административну школу које имају ранг гимназије.

Члан 5

У звање стенографа, дебатног стенографа, преводиоца II класе, преводиоца Iб класе и преводиоца Ia класе, могу бити постављена лица која имају најмање завршену гимназију или њој равну спремју.

Са спремом из претходног става изједначаје се спрема која је службеницима призната на основу одредаба главе VI овог правилника или других одговарајућих прописа.

Члан 6

Стручна спрема према члану 30 став 3 Закона о јавним службеницима за звања односно радна места из члана 1 овог правилника јесте спрема наведена у чл. 2—5 овог правилника, прописан стаж и положен стручни испит.

II СТРУЧНА ОБУКА

Члан 7

За време приправничког стажа приправник за звање помоћног канцелариског референта и канцелариског референта налази се на стручној обуци, како би стекао потребну праксу за рад у канцелариској служби.

У ту сврху приправници имају да упознају све дужности и послове канцелариског пословања.

Старешина органа, установе или организације (у даљем тексту: орган), односно службеник кога он одреди, дужан је сарати се о правилном спровођењу стручне обуке.

Члан 8

Приправнику се за време стручне обуке мора обезбедити довољно времена за учење у циљу припремања за полагање стручног испита (упознавање са прописима и сл.).

За време приправничког стажа приправнику се може давати посао на појединим радним местима, ако то не иде на уштрб његове стручне обуке.

Приправник се у току приправничког стажа не може поставити на руководећа места и положаје, нити може замењивати службеника на тим местима.

Ако се поступа противно одредбама претходних ставова, приправник је поводом тога дужан да се обрати органу управе при коме постоји служба административне инспекције.

Приправника треба упознати са одредбама овог Правилника, као и са програмом стручне обуке и стручног испита.

Члан 9

У циљу спровођења што потпуније стручне обуке старешина органа дужан је саставити програм према коме ће се изводити стручна обука приправника.

Програмом стручне обуке приправнику се има омогућити да упозна основне послове звања за које се припрема, без обзира да ли се и у којој мери ти послови врше у органу у коме је запослен.

Програм стручне обуке треба да обухвати нарочито: послове које приправник треба да зна на појединим радним местима, трајање стручне обуке на тим пословима у појединим организационим јединицама начин извођења обуке (упознавање са пословима на радном месту, упознавање прописа и организације, присуствовање радним састанцима у појединим организационим јединицама, обрада појединих предмета под надзором итд.).

Ако приправник нема могућности да се у органу у коме је запослен упозна с пословима звања за које се припрема, старешина је дужан то му омогућити на други погодан начин (повремено упућивање у друге органе, односно упућивање на одговарајуће краће курсеве, семинаре и сл.).

Члан 10

Приправнику за звање дактилографа III класе треба омогућити да претежан део радног времена ради на писаћој машини, како би се у току стажа припремио за полагање дактилографског испита из чл. 6—10 Правилника о звањима дактилографа и стенографа („Службени лист ФНРЈ“, бр. 9/58, 22/58 и 6/59), односно стручног испита за то звање.

Службеницима у звањима дактилографа, стенографа и преводилаца треба омогућити да се приликом припремања за стручни испит упознају са одговарајућим пословима канцелариског пословања, на шта треба указати у програму стручне обуке.

Члан 11

Приправнику који пре него што положи стручни испит пређе из друге службе у канцелариску службу, време приправничког стажа у ранијој служби признаје се и за канцелариску службу.

Члан 12

Да би се канцелариски службеници што успешније припремили за полагање стручног испита, орган у коме су запослени дужан је обезбедити им и вежбање на писаћој машини.

Члан 13

У циљу што потпунијег и што успешнијег припремања приправника за полагање стручног испита, старешина органа односно службеник кога он одреди, може пропитивањем приправника да проверава да ли је и колико овај спреман за полагање испита.

Ако се пропитивањем приправника утврди да он није довољно припремљен за полагање испита, треба му на то указати и упутити га које градиво и у којој мери треба још да савлада.

У оквиру пропитивања треба приправнику давати и пробне писмене задатке према програму за поједина звања.

III СТРУЧНИ ИСПИТ

Члан 14

Градиво стручног испита за дактилографа и звања обухвата следеће предмете:

- 1) државно и политичко уређење — основно знање;
- 2) самоуправљање у привредним организацијама — основно знање;
- 3) управљање у друштвеним службама — основно знање;
- 4) Закон о јавним службеницима и део први Закона о радним односима — основно знање;
- 5) основна права из социјалног осигурања;
- 6) канцелариско пословање;
- 7) примену прописа о оверавању рукописа, потписа и преписа.

На испиту се кандидат испитује: о деловима писаћих машина и о њиховом одржавању, о раду на воштаној хартији и ормиг хартији, као и о рационалном коришћењу хартије и другог материјала.

На испиту се кандидат испитује и о организацији службе у којој је запослен.

Члан 15

Градиво стручног испита за звање помоћног канцелариског референта обухвата следеће предмете:

- 1) државно и политичко уређење — основно знање;
- 2) самоуправљање у привредним организацијама — основно знање;
- 3) управљање у друштвеним службама — основно знање;
- 4) Закон о јавним службеницима и део први Закона о радним односима — основно знање;
- 5) основна права из социјалног осигурања;
- 6) управни поступак и управни спорови — основно знање;
- 7) познавање прописа о путним и селидбеним трошковима;
- 8) канцелариско пословање;
- 9) прописе о оверавању рукописа, потписа и преписа;
- 10) прописе о таксама — основно знање;
- 11) послове економата у органима.

На испиту се кандидат испитује и о организацији службе у којој је запослен.

Члан 16

Градиво стручног испита за звање канцелариског референта обухвата следеће предмете:

- 1) државно и политичко уређење;
- 2) систем управљања у привредним организацијама;
- 3) управљање у друштвеним службама;
- 4) Закон о општем управном поступку и основна правила Закона о управним споровима;
- 5) прописе о јавним службеницима и део први Закона о радним односима;
- 6) основна права из социјалног осигурања;
- 7) прописе о таксама;
- 8) прописе о извршењу буџета — основно знање;
- 9) прописе о путним и селидбеним трошковима;
- 10) канцелариско пословање;

11) прописе о оверавању рукописа, потписа и преписа;

12) послове економата у органима.

На испиту се кандидат испитује из прописа о организацији и надлежности службе у којој је запослен, као и из других прописа које примењује у тој служби (прописи о радним односима и др.).

Члан 17

Према градиву стручног испита за звање канцеларског референта, полагање испит и службеници у звању стенографа, дебатног стенографа, преводиоца II класе, преводиоца IБ класе и преводиоца Iа класе.

Службеници који се на основу члана 21 Правилника о звањима дактилографа и стенографа постављају на радно место дактилографа кореспондента, полажу стручни испит према програму који је одређен за звање канцеларског референта.

Испит за звање стенографа, дебатног стенографа, преводиоца II класе, преводиоца IБ класе и преводиоца Iа класе обухвата и познавање прописа о организацији и надлежности службе у којој је кандидат запослен.

Члан 18

У оквиру стручног испита службеници из члана 1 овог правилника полажу и куцање на писаћој машини. Учинак треба да буде најмање 60 обрачунатих откуцаја у минуту. Кандидат куца по избору, са куцањем односно штампаног текста или по диктату.

Изузетно, кандидати који имају дактилографска звања, не полажу на стручном испиту куцање на писаћој машини. ако овим правилником није другачије одређено.

Члан 19

Приликом састављања програма испита из члана 14 став 3. члана 15 став 2, члана 16 став 2 и члана 17 став 3 овог правилника, треба нарочиту пажњу обратити пословима који су специфични за канцеларско пословање у појединим органима (послови канцеларских службеника у судовима, јавним тужиоштвима, Државном секоетаријату за иностране послове, појединим органима народних одбора и др.).

Са програмом из претходног става који одређује орган код кога је образована испитна комисија, морају бити упознати кандидат и испитна комисија најдоцније на 30 дана пре полагања испита.

Члан 20

Програм стручног испита за поједина звања прописује Секретаријат Савезног извршног већа за општу управу.

Програм стручног испита саставља се према градиву прописаном овим правилником као службено издање Секретаријата Савезног извршног већа за општу управу.

IV ПОЛАГАЊЕ СТРУЧНОГ ИСПИТА

1. Пријављивање стручног испита

Члан 21

Писмену пријаву за полагање стручног испита приправник подноси старешини органа у коме је запослен. Старешина органа доставља пријаву са потребним подацима и приложима органу код кога је образована испитна комисија.

Уз пријаву за полагање стручног испита даје старешина органа из претходног става за канди-

дата податке: о месту рођења (општина, срез, народна република — аутономна јединица), о стручној спреми (школа, курсеви, испити), о пословима на којима је радио, звању и платном разреду. Уз пријаву прилаже се и оверен препис решења о постављењу, а за приправника и програм стручне обуке, као и мишљење старешине с каквим је успехом кандидат вршио стручну обуку.

Члан 22

Приправник може поднети пријаву за полагање стручног испита пре истека приправничког стажа, али стручни испит може полагати најраније у месецу у коме навршава две године стажа.

Приправник за звање дактилографа III класе полаже стручни испит, по правилу, после постављења у звање дактилографа III класе. Полагање стручног испита може се приправнику дозволити и пре постављења у звање дактилографа III класе, али не пре него што наврши девет месеци приправничког стажа.

Службеници у звању стенографа, дебатног стенографа, преводиоца II класе, преводиоца IБ класе или преводиоца Iа класе могу се пријавити за полагање испита кад наврше 18 месеци службе.

Службеници у звању дактилографа III класе, дактилографа II класе, дактилографа IБ класе или дактилографа Iа класе могу се пријавити за полагање стручног испита независно од рокова из претходних ставова.

Члан 23

Ако рок полагања испита није одређен решењем, а није донето решење о ослобођењу од полагања испита, службеник је дужан полагати одговарајући испит под условима и у роковима из члана 197 став 2. члана 198 став 3 и члана 199 став 1 Закона о јавним службеницима.

За службеника који у смислу члана 197 став 2 и члана 198 став 3 Закона о јавним службеницима полаже само допунски испит (разлика између програма раније положеног испита и програма испита за ново звање), треба у пријави за полагање испита навести који је испит раније положио односно за које звање.

Градиво односно програм допунског испита из претходног става који одређује орган код кога је образована испитна комисија, саопштава се кандидату најдоцније на два месеца пре дана одређеног за полагање испита.

Члан 24

Орган код кога је образована испитна комисија одобрава полагање испита пријављеним кандидатима, ако утврди да испуњавају услове прописане за полагање испита. Датум одобрења обавештавају се кандидати преко органа у којима су запослени. На исти начин обавештавају се и кандидати којима полагање испита није одобрено.

Ако орган код кога је образована испитна комисија утврди да стручна обука није спроведена према програму, може одобрити полагање стручног испита ако за неспровођење обуке нема кривице службеника који се за испит пријављује.

Орган код кога је образована испитна комисија утврђује распоред и одређује рокове и време стручних испита, водећи рачуна да у полагању испита не долази до застоја, као и о жељама и интересима кандидата.

Службеник коме је одобрено полагање испита мора бити обавештен о дану полагања испита најдоцније на петнаест дана пре дана одређеног за полагање.

Члан 25

У оправданим случајевима службеник може тражити одлагање већ одобреног испита. О томе одла-

чује старешина органа у коме је он запослен. Ако се одобри одлагање испита, о томе се обавештава орган који је одобрио полагање испита, и то пре рока одређеног за полагање испита.

Ако службенику не буде одобрено одлагање испита, може се по тој ствари обратити органу који је одобрио полагање испита. Орган у коме је службеник запослен савешће са својим мишљењем захтев службеников без одлагања органу надлежном за одобравање испита, који ће донети коначну одлуку.

Члан 26

Целокупну администрацију око стручних испита (одобравање испита, предлози за састав испитних комисија, издавање уверења о испитима и др.) врши, по правилу, организациона јединица органа код кога је испитна комисија образована у чију надлежност свадашко стварно и стручно уздицање кадрова. Ако таква организациона јединица не постоји, старешина органа одређује која ће организациона јединица односно који ће службеници да врше ове послове (општа служба, кадровска служба и сл.).

2. Испитне комисије

Члан 27

Испитне комисије за полагање стручних испита за звање помоћног канцелариског референта, дактилографа III класе, дактилографа II класе, дактилографа IБ класе, дактилографа Iа класе, стенографа, дебатног стенографа, преводиоца II класе, преводиоца IБ класе или преводиоца Iа класе образује секретаријат извршног већа за општу управу.

Пред истим испитним комисијама полажу стручни испит и службеници који се постављају на радно место дактилографа — кореспондента.

Канцелариски службеници који раде у судовима и јавним тужиоштвима полажу стручне испите за звање помоћног канцелариског референта, канцелариског референта и за дактилографска звања пред испитним комисијама које се образују код републичких државних секретаријата за правосудну управу односно код Секретаријата за правосудну управу Аутономне Покрајине Војводине.

Код Државног секретаријата за иностране послове образује се испитна комисија пред којом полажу стручни испит службеници за звање помоћног канцелариског референта, канцелариског референта и за дактилографска звања.

Службеници у звањима из ст. 3 и 4 запослени у органима унутрашњих послова, полажу стручни испит пред испитним комисијама које се образују код надлежног државног секретаријата за унутрашње послове.

Органи из ст. 3, 4 и 5 образују испитне комисије у сагласности са секретаријатом извршног већа за општу управу (члан 174 став 2 Закона о јавним службеницима).

Испитна комисија за звања из става 3 и за радно место из става 2, могу се образовати и код других органа, у сагласности са секретаријатом извршног већа за општу управу (члан 174 став 2 Закона о јавним службеницима).

Члан 28

Испитна комисија састоји се од претседника и два или три члана који су у исто време и испитивачи. Претседнику и члановима испитне комисије одређују се истовремено и заменици. Према потреби, испитне комисије могу се допуњавати испитивачима за поједине предмете. Истим решењем одређује се градиво које ће испитивати поједини чланови комисије односно испитивачи.

У раду испитне комисије испитивачи имају иста права и дужности као и чланови испитне комисије.

Решењем којим се одређују чланови испитне комисије, одређује се и службеник који ће водити записник о раду испитне комисије (записничар).

Члан 29

За члана испитне комисије не може бити именовано лице које има звање ниже врсте од врсте звања за које се испит полаже.

Ограничење из претходног става не односи се на састав испитних комисија на којима се утврђује учинак за дактилографска, стенографска и преводилачка звања.

3. Полагање стручних испита

Члан 30

Испит се полаже писмено и усмено.

Кандидат приступа усменом делу испита без обзира са каквим је успехом израдио писмени задатак.

Члан 31

Приликом одређивања писменог задатка треба нарочито имати у виду послове које врше службеници одређених звања.

Задатак треба саставити тако, да се може проверити да ли и у којој мери кандидат зна канцеларску службу и како примењује односно како би примењивао прописе на конкретне случајеве.

Писменим задатком треба првенствено обрадити случајеве из практичног пословања канцелариске службе, као што су: израда решења према датим подацима (радни односи, социјално осигурање и др.), израда акта у вези са применом прописа о канцелариском пословању, вођење управног поступка (записник о саслушању, достављених, доношење решења према датим подацима и др.), саслушање и израда решења о дисциплинској казни и сл.

На стручном испиту за дактилографска звања, уместо задатка у смислу претходних ставова, кандидатима треба дати да саставе једноставне акте према дајим подацима (одговор органу који је поставио кључно једноставно питање, наруџбина одређеног материјала и сл.), акт о достављању решења на оцену законитости и слично.

Члан 32

Писмени задаци предају се у запечаћеном омоту испитној комисији, која на дан испита одабира задатке за поједине кандидате. Претседник или члан испитне комисије кога претседник одреди, предаје задатке кандидатима непосредно пре почетка писменог испита.

Пре почетка писменог испита претседник или члан испитне комисије кога претседник одреди, саопштава кандидатима којим се помоћним средствима могу служити при изради задатка.

Члан 33

Кандидати који полажу писмени испит раде писмени задатак под надзором претседника или члана испитне комисије кога претседник одреди односно испитивача који даје писмени задатак.

Писмени задатак (оригинал и концепт) ради се на хартији обележеној печатом органа код кога се испит полаже.

Кандидат потписује сваки лист хартије на коме је радио концепт или оригинал писменог задатка. Један члан испитне комисије обележава на оригиналу задатка време прелаја писменог задатка.

Писмени испит траје четири часа. Време одређено за писмени испит рачуна се од тренутка предаје задатка кандидатима.

Члан 34

На усменом испиту кандидат се испитује из целог прописаног испитног градива.

При постављању односно састављању питања треба настојати, кад је то могуће према природи испитног градива, да се кандидату дају конкретни случајеви примене прописа у пракси, по правилу из послова на којима кандидат ради.

Члан 35

Кандидату се постављају усмено питања или се она унапред припреме на листићима, о чему одлучује испитна комисија.

Ако су питања на листићима, сваки кандидат извлачи само један листић. На тражење кандидата, дозволиће му се да извучени листић замени новим листићем. Замена листића може се дозволити само једанпут.

Члан 36

Усменом испиту присуствују сви чланови испитне комисије и записничар. Ако је комисији придодат испитивач, и он присуствује до краја испита.

Члан 37

Питања поставља одређени члан испитне комисије односно испитивач.

Исто тако, сваки члан испитне комисије има право да поставља питања кандидату.

Члан 38

Трајање усменог испитивања није временски ограничено, али кандидат треба да се испитује док члан комисије (испитивач) односно комисија не стекне уверење о степену знања кандидата. О трајању усменог испитивања одлучује сваки члан комисије односно испитивач појединачно, а претседник испитне комисије може у том погледу да интервенише у току целог испита.

Члан 39

О току стручног испита води се записник. Записник води одређени записничар, а по потреби члан комисије кога одреди претседник.

Записнику се прилаже писмени задатак и пријава испита и чува се код органа код кога је обрађивана испитна комисија. У записник се уноси и број под којим је пријава заведена у деловодник.

Записник потписују претседник, сви чланови испитне комисије и записничар.

Члан 40

Оцењивање се врши комисијски.

Комисија оцењује целокупан успех који је кандидат показао на испиту, имајући у виду писмени задатак, одговоре на усменом делу испита, као и то да ли је кандидат извлачио нова питања (члан 35).

Успех кандидата оцењује се са: „положио са одличним успехом“, „положио са врло добрим успехом“, „положио са добрим успехом“ или „није положио“.

Члан 41

Кандидат може на стручном испиту да добије једну од позитивних оцена из претходног члана ако за то гласа већина чланова испитне комисије. У случају равномерне поделе гласова, одлучује страна на којој је глас претседника комисије.

О положеном испиту издаје се уверење. Уверење о положеном испиту издаје орган код кога је образована испитна комисија, а потписују га старешина тог органа и претседник комисије.

Уверење о положеном испиту издаје се у два примерка, од којих се један примерак предаје слу-

жбенику на кога се односи, а други се улаже у његов персонални лист.

О успеху постигнутом на испиту обавештава се орган у коме је службеник запослен. Кандидату се на дан полагања испита усмено саопштава успех постигнут на испиту.

Констатација да је испит положен и са каквим успехом уноси се у персонални лист службеника на кога се односи.

Члан 42

Кандидат који није положио испит, може га поново полагати још два пута. Рок за поновно полагање испита не може бити краћи од шест месеци.

Ако службеник неоправдано одустане од већ започетог полагања стручног испита, сматра се да испит није положио. О томе се уноси забелешка у записник о раду испитне комисије и писменим путем се обавештава орган у коме је службеник запослен.

Ако службеник није у потпуности задовољан на испиту, комисија може одлучити да положи поправни испит из једног дела испитног градива (један или два предмета), само ако стекне уверење да таква одлука може бити целисходна.

Службенику који полаже поправни испит, одређује испитна комисија за полагање поправног испита рок који не може бити краћи од месец дана ни дужи од три месеца. Комисија саопштава кандидату тај рок на дан полагања испита, што он својим потписом потврђује на записнику.

На поправном испиту даје се и писмени задатак само ако кандидат на писменом испиту није добио задовољавајућу оцену из градива (предмета) из кога полаже поправни испит.

Службеник из претходног става приступа полагању поправног испита одређеног дана без подношења пријаве. Ако службеник из неоправданих разлога не приступи полагању поправног испита одређеног дана или неоправдано одустане од започетог полагања поправног испита, сматра се да није положио стручни испит, о чему се писменим путем обавештава орган у коме је запослен.

Члан 43

Службеник из члана 12 Правилника о звањима дактилографа и стенографа, који се после положеног испита из чл. 6—10 истог правилника постави у звање дактилографа III класе и распореди у XIX платни разред, обавезује се решењем о постављењу да полаже стручни испит у року који не може бити дужи од једне године, ако пре тога није положио стручни испит.

Члан 44

Службенику у звању дактилографа III класе може бити одобрено да поред стручног испита, пред истом испитном комисијом полаже и испит за унапређење у звање дактилографа II класе. Одобрење за полагање овог испита даје исти орган који одобрава полагање стручног испита.

V ПОСЕБНИ ИСПИТ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ У ВИШЕ ЗВАЊЕ

Члан 45

Службеници у звању канцеларског референта који не испуњавају услове из члана 187 Закона о јавним службеницима за унапређење у више звање, могу се пријавити за полагање посебног испита за унапређење у звање администратора.

Одредба претходног става односи се и на канцеларске службенике који су XI платни разред добили према члану 21 став 2 Правилника о звањима и платама канцеларских службеника („Службени

лист ФНРЈ", бр. 16/52), ако не испуњавају услове из члана 187 став 1 Закона о јавним службеницима за унапређење у звање администратора.

Члан 46

Посебни испит за унапређење у више звање полаже се пред комисијом коју образује старешина органа у коме је службеник запослен.

Комисија се састоји од три члана и записничара.

Службенику ће се одобрити, на његов захтев, да овај испит полаже пред испитном комисијом пред којом се полаже стручни испит за звање канцелариског референта.

Члан 47

Пријаву за полагање посебног испита из претходног члана подноси кандидат органу у коме је запослен. Ако се испит полаже пред комисијом из члана 46 став 3 овог правилника, пријава се спроводи органу код кога је комисија образована.

Посебни испит за унапређење у више звање може тражити да полаже службеник који се налази у почетном звању, који је провео три године у завршном платном разреду тога звања и који је за три године проведене у завршном платном разреду добијао повољне оцене (члан 188 ст. 1 и 2 Закона о јавним службеницима).

Ако су испуњени услови из претходног става, орган код кога је образована испитна комисија одређује дан полагања испита у року који не може бити краћи од 30 дана.

Члан 48

На посебном испиту за унапређење у више звање утврђује се да ли је службеник способан за вршење послова вишег звања.

Кандидат полаже испит писмено и усмено.

На писменом испиту кандидат добија задатак да реши један или више случајева из области службе у којој је запослен односно из области послова које врши.

На усменом испиту кандидату се постављају питања у вези са писменим задат. м. Поред тога, испитује се и из области службе у којој је запослен, а нарочито из прописа које у служби примењује.

Члан 49

Оцењивање се врши сходно одредби члана 40 став 1 овог правилника.

Оцена на испиту је „положио“ или „није положио“.

Испитна комисија ће оценити кандидата позитивном оценом ако је стекла убеђење о његовој довољној стручној способности.

Кандидат који не положи испит може га понављати у временским размацама од најмање једне године.

VI ПОСЕБНИ ИСПИТ ЗА ПРИЗНАВАЊЕ СТРУЧНЕ СПРЕМЕ ВИШЕГ СТЕПЕНА

Члан 50

Канцелариски службеници којима је по члану 177 Закона о јавним службеницима одобрено полагање посебног испита за признавање стручне спреме вишег степена, полажу тај испит по одредбама овог правилника.

Средња стручна спрема у смислу члана 30 став 3 Закона о јавним службеницима може се признати, и то:

- 1) службеницима у звању помоћног канцелариског референта;
- 2) службеницима постављеним на радна места стенодактилографа и дактилографа кореспондента.

Службеници из тачке 2 претходног става по положеном посебном испиту за признавање средње

стручне спреме сматрају се као дактилографи 16 класе односно 1а класе са средњом стручном спремом на радним местима стенодактилографа односно дактилографа-кореспондента.

Члан 51

Посебни испит за признавање стручне спреме вишег степена не може полагати службеник који није положио стручни испит за своје звање, или који није ослобођен од полагања тог испита.

Члан 52

Пријава за полагање посебног испита подноси се органу код кога је образована испитна комисија. Поред одобрења комисије из члана 18 Закона о јавним службеницима, уз пријаву се прилаже и персонални лист кандидата.

Члан 53

Програм посебног испита састоји се из општег и посебног дела.

Члан 54

Градиво општег дела посебног испита обухвата следеће предмете:

- 1) народни језик;
- 2) националну историју;
- 3) државно уређење;
- 4) управљање у друштвеним службама;
- 5) основе привредног система Југославије;
- 6) прописе о радним односима и о јавним службеницима;
- 7) прописе о општем управном поступку и о управним споровима.

Члан 55

Посебни део испита обухвата прописе који се примењују у раду органа у коме је службеник запослен.

Одређено градиво из општег дела испита може се полагати у оквиру посебног дела, ако градиво по својој природи и садржини спада у круг редовне дужности кандидата (примена прописа о управном поступку, прописи о јавним службеницима и сл.).

Посебни део испита одређује орган који је образовао испитну комисију, на предлог органа у коме је кандидат запослен, а по претходно прибављеном мишљењу испитне комисије.

У службама у којима службеници одређених звања врше исте или приближно исте послове може се одредити јединствен програм посебног дела испита за сваку такву службу (правосуђе, инострани послови и др.).

О програму посебног дела испита кандидат мора бити обавештен најдоцније на три месеца пре дана одређеног за полагање испита.

Члан 56

Испит за признавање стручне спреме вишег степена полаже се пред комисијом коју одређује секретаријат Савезног односно републичког извршног већа за општу управу. Решењем о образовању испитне комисије одређује се и седиште комисије.

У испитну комисију за испитивача може да буд одређен и један службеник органа у коме је кандидат запослен односно кога тај орган предложи.

Члан 57

На посебном испиту кандидат прво полаже градиво општег дела.

Кандидат који не положи општи део испита не може бити пуштен на полагање посебног дела испита.

Полагање општег дела посебног испита може се једанпут поновити.

Ако комисија закључи да кандидат није показао задовољавајући успех из једног дела општег дела испита, може одредити поправни испит. Рок поправног испита одређује испитна комисија, и он не може бити краћи од два месеца ни дужи од дванаест месеци од претходног полагања. Ако кандидат не приступи полагању испита у одређеном року, губи право на полагање поправног испита.

Члан 58.

Кандидат који положи општи део испита, следећег дана полаже писмени испит.

Тема писменог задатка треба, по правилу, да обухвати поједина питања из области службе у којој кандидат ради (проблеми у вези са применом прописа о децем додатку, поједина питања из области службеничких односа, као што су: спровођење конкурса, оцена законитости решења о платама и др., служба економата, организација канцелариског пословања итд.).

Орган у коме је кандидат запослен дужан је предложити за сваког кандидата три врсте питања из области односне службе из којих би се могла одредити тема за писмени задатак. Испитна комисија није обавезна да одреди тему из предложених питања, али ће при одређивању теме водити рачуна о пословима на којима кандидат ради.

Члан 59

Усмени испит из посебног дела полаже се, по правилу, истог дана кад се полаже и писмени испит. На усменом испиту ће кандидат, између осталог, бити питан и у вези са темом писменог задатка.

Успех кандидата оцењује се према резултатима које је показао на усменом испиту општег и посебног дела, као и на писменом задатку.

На испиту комисија треба да стекне убеђење да ли кандидат и у којој мери познаје прописе службе које ради односно градиво према којем полаже посебни испит и да провери његову способност за рад на пословима за које се тражи стручна спрема вишег степена.

Члан 60

Стручна спрема призната по одредбама овог правилника може да служи као стручна спрема само за канцелариску службу, што се има назначити и у уверењу о положеном испиту.

VII ЗАЈЕДНИЧКЕ ОДРЕДБЕ

Члан 61

Одредбе главе IV сходно ће се примењивати на посебни испит за унапређење у више звање и на посебни испит за признање стручне спреме вишег степена, ако овим правилником није другачије прописано.

Члан 62

Службеник не може бити унапређен у више звање нити у виши платни разред док не положи стручни испит.

Члан 63

Ако службеник испуни остале услове за унапређење у виши платни разред у оквиру истог звања пре истека рока за полагање испита (члан 197 став 2, члан 198 став 3 и члан 199 став 1 Закона о јавним службеницима), неположен испит до истека тога рока није сметња за такво унапређење.

Члан 64

Ако службеник приликом преласка у други орган задржи звање за које има положен стручни испит, неће полагати допунски испит иако постоје разлике између програма према коме је положио стручни испит и програма за исто звање у том другом органу.

Службенику који приликом преласка добије звање канцелариског референта или звање стенографа, дебатоног стенографа, преводиоца II класе, преводиоца IV класе или преводиоца Iа класе, а има положен стручни испит за звање приставца или рачуновође, признаје се овај испит и за звање које је добио приликом преласка. У осталим случајевима актом о постављењу се одлучује да ли ће се службенику који прелази, признати раније положен испит или ће полагати испит за ново звање односно допунски испит за то звање.

Члан 65

Службенику који се поставља (унапређује) у звање више од почетног (стипендијског школског спрема, признавање стручне спреме већег степена, прелазак-постављење из привредне или друштвене организације — чл. 193 и 194 Закона о јавним службеницима), не ставља се обавеза полагања стручног односно допунског испита за почетно звање исте врсте, ако га раније није положио.

Приликом постављења (унапређења) из звања нижег степена у почетно звање вишег степена (чл. 193 и 194 Закона о јавним службеницима), службеник је обавезан положити стручни испит за ново звање.

Службеници унапређени у више звање по члану 193 став 1 Закона о јавним службеницима, не полажу стручни испит предвиђен за звање у које се унапређују.

Члан 66

Службеницима којима је призната стручна спрема у управној, извршној или статистичкој служби, признаје се та спрема и за одговарајућа звања из члана 1 овог правилника.

Члан 67

Кад службеници полажу стручни испит или посебни испит ван места службовања, припада им накнада путних трошкова, по прописима о накнади путних трошкова за службена путовања. Ова накнада припада само за прво полагање испита.

Као прво полагање испита у погледу права на накнаду путних трошкова сматра се и путовање у друго место ради полагања поправног испита из одређеног испитног градива (једног или два предмета), кад је поправни испит одређен приликом првог полагања.

Члан 68

Службеници који полажу стручни испит или посебни испит, имају право на плаћено отсуство за време трајања испита, укључујући и време потребно за одлазак до места полагања испита и повратак у место пребивања.

Ово отсуство не урачунава се у годишњи одмор ни у отсуство из члана 87 став 1 Закона о јавним службеницима.

Путовање на прво полагање испита, као и на поправни испит у вези са првим полагањем испита, сматра се као службено путовање.

Члан 69

Обрасце пријава стручних и посебних испита, записника о раду испитне комисије и уверења о положеном стручном и посебном испиту прописује

Секретаријат Савезног извршног већа за општу управу.

VIII ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 70

Службеници који су на основу Упутства о именима и допунама упутстава за спровођење IV дела Закона о јавним службеницима („Службени лист ФНРЈ“, бр. 28/58) преведени као приправници за звање канцеларског референта, могу се пријавити за полагање посебног испита за признавање средње стручне спреме кад после положеног стручног испита добију звање канцеларског референта.

Службеници који су звање канцеларског референта добили на основу упутства из претходног става, полажу посебни испит независно од услова за стицање веће спреме из члана 177 Закона о јавним службеницима и одредаба овог правилника.

Члан 71

Службеницима који имају положен стручни испит за звање за које се према ранијим прописима тражила виша спрема (сад прва врста), нису дужни полагати посебни испит из члана 188 став 2 у вези са чланом 404 став 2 Закона о јавним службеницима — за унапређење из почетног у више звање треће врсте односно из XII у XI платни разред.

Испити положени на Вишем финансијском течају Министарства финансија ФНРЈ и Вишем економском течају Привредног савета ФНРЈ, признају се као стручни испити за звање канцеларског референта, стенографа, дебатног стенографа, преводаца II класе, преводаца Iб класе или преводаца Ia класе.

Који се други испити признају као положен стручни испит за звања канцеларских службеника односно за признавање спреме вишег степена, одређује, по потреби, Секретаријат Савезног извршног већа за општу управу.

Члан 72

Посебни испит за унапређење у више звање и посебни испит за признавање стручне спреме вишег степена, полагање по одредбама овог правилника и службеници из члана 404 ст. 2 и 3 Закона о јавним службеницима.

Члан 73

Стручни испити и посебни испити за признавање стручне спреме вишег степена полагање се по програму из главе IV и VI овог правилника по истеку три месеца од његовог објављивања. Ако кандидат захтева, одобриће му се полагање испита по том програму и пре истека тромесечног рока.

Члан 74

Ступањем на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о стручној спреми канцеларских службеника („Службени лист ФНРЈ“, бр. 9/54).

Члан 75

Овај правилник ступа на снагу даном објављивања у „Службеном листу ФНРЈ“.

Бр. 06—3223/1

19 јуна 1959 године

Београд

Секретар
за општу управу,
Војо Ђилановић, с. р.

467.

На основу члана 19 Основног закона о заштити биља од болести и штеточина („Службени лист ФНРЈ“, бр. 26/54) и члана 19 тачка 2 алинеја 3 Уредбе о преношењу послова у надлежност савезних и републичких органа управе („Службени лист ФНРЈ“, бр. 18/58 и 18/59), Савезна управа за заштиту биља издаје

НАРЕДБУ

О ДОПУНИ НАРЕДБЕ О ПРОГЛАШЕЊУ ПОДРУЧЈА ЗАРАЖЕНИХ ОПАСНИМ БИЉНИМ БОЛЕСТИМА И ШТЕТОЧИНАМА

1. У Наредби о проглашењу подручја заражених опасним биљним болестима и штеточинама („Службени лист ФНРЈ“, бр. 14/58) у тачки I текст под 5 мења се и гласи:

„На територији Народне Републике Хрватске подручја општина у срезovima: Дубровник: Груда, Дубровник, Мљет и Стоњ; Ријека: Краљевица, Крк, Опатија, Сушак и Цриквеница; Сплит: Жрновница, Каштела, Омиш, Солин, Сплит и Шолта.

На територији Народне Републике Словеније подручја општина у срезovima: Горица: Шемпетер при Горици (место Буковица); Копер: Изола, Копер, Пиран и Сежана (место Добравље).

На територији Народне Републике Црне Горе подручја општина: Вар, Будва, Вирпазар, Котор, Ријека Црнојевића, Улцињ и Херцеговини.“

2. Ова наредба ступа на снагу осмог дана по објављивању у „Службеном листу ФНРЈ“.

Бр. 01—1314/1

13 јуна 1959 године

Београд

Директор
Савезне управе за заштиту биља,
инж. Србољуб Тодоровић, с. р.

468.

На основу члана 19 Основног закона о заштити биља од болести и штеточина („Службени лист ФНРЈ“, бр. 26/54) и члана 19 тачка 2 алинеја 3 Уредбе о преношењу послова у надлежност савезних и републичких органа управе („Службени лист ФНРЈ“, бр. 18/58 и 18/59), Савезна управа за заштиту биља издаје

НАРЕДБУ

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА НАРЕДБЕ О УСЛОВИМА ЗА СТАВЉАЊЕ У ПРОМЕТ КРОМПИРА СА ПОДРУЧЈА ЗАРАЖЕНИХ ПРАШНОМ КРАСТАВОСТИ КРОМПИРА

1. У Наредби о условима за стављање у промет кромпира са подручја заражених прашном краставости кромпира („Службени лист ФНРЈ“, бр. 39/58) у тачки 3 став 1 под б) на крају текста под 2 брише се тачка и додају се речи: „или у производна подручја која су савезним прописом проглашена за заражена прашном краставости кромпира.“

2. У тачки 10 у тексту под 2 уместо речи: „Прушчица“ треба да стоји: „Крушчица“.

3. У тачки 10 у тексту под 3 брише се реч: „Котор“ и речи: „Гарешница и“, а после речи: „Дарувар“ брише се тачка и запета и додају се речи: „и подручје општине Гарешница у срезу Кутина“.

4. У тачки 10 текст под 4 мења се и гласи:

„4) на територији НР Словеније: подручја општина у срезovima: Горица: Бовец (место Бовшка котлина), Идрија (места Годович, Доле, Ледине,

Церкљански Врх и Чрни Врх), Кобарид (места Дрежница, Идрско и Трново), Нова Горица (места Банишка висораван и Локве) и Толмин (места западни висински предели Башке Грапе и Шентвишка висораван); Копер: Илирска Бистрица (места Прем и висинско подручје општине) и Постојна (места Пивка, Планина и Хрушевје); Крањ: Железники (места Зали Лог и Селца), Жири (висинско подручје општине), Јесенице (Крањска Гора), Крањ (места Башељ, Бесница, Голник, Горење, Гориче, Жаблица, Језерско, Мавчиче, Накло, Повље, Преддвор, Предосље, Примсково, Рупа, Средња Вас, Трстеник, Шентуришка Гора, Шенчур и Штефана Гора), Радозљица (места Бабно поље, Бегуње, Глобоко, Заложке, Мошње, Оточе, Поднарт и Посавец) и Тржич (места Јелен Дол, Лешје и Подљубељ); Љубљана: Велике Лашке (место Свети Грегор), Гросупље (места Гросупље, Полица и Шмарје), Добре поље (места Компоље и Кочевје), Доброва (место Полхов Градец), Домжале (места Благовиза, Моравче, Луковица и Чрнело-Чешеник), Загорје (места Врх, Долго Брдо, Забрзник, Канарче, Равно, Чешеник и Шемник), Иванчна Горица (места Вишња Гора, Крка, Муљава, Радохова Вас, Стична и Шентвид), Камник (место Коменда), Кочевје (места Копривник, Кочевска Река, Ливолд, Мозељ и Онег), Литија (места Гоба, Доле при Литији и Јелење), Логатец (место Долења Логатец), Лошка Долина (места Ига Вас и Стари Трг), Содражица (место Драга), Трбовље (места Добовец, Кнез Дол и Чебина), Храстник (места Свети Јуриј и Чече) и Церкница (места Грахово, Жилец, Нова Вас, Равник, Церкница и Унец); Марибор: Дравоград (места Вич, Либеличе и Чрнече), Марибор-Тезно (место Хоче), Марибор-Центар (место Криж), Равне на Корошкем (места Котље и Преваље), Радље об Драви (места Вузеница и Вухред), Раче (места Копривник, Планица и Фрам), Руше (места Лољенц на Похорју, Ожбалт об Драви, Смољник и остало висинско подручје општине), Словен Градец (места Брда, Голабабука, Добрава, Заврше, Козјак, Мислиња, Памаче, Село, Стави Трг, Толски Врх, Тома, ка Вас, Туришка Вас, Шентвид, Шентиљ и Шмартно) и Словенска Бистрица (места Кобел, Локање, Оплогница, Полскава, Пољчане, Прагерско, Сподње Пребуквје, Тиње, Трије Краљи и Шмартно на Похорју); Ново Место: Видем-Кришко (места Ореховец и Ржишче), Жужемберг (места Ајдовец, Брезова Ребер, Липовец и Села), Ново Место (места Бан, Јаворовица и Пољане), Севница (места Округлице и Разбор), Требње (места Велика Лока, Велики Габбер, Врх, Грмада, Добернич и Репче) и Чрномел (место Чрномелица); Цеље: Лашко (место Јурклоштер), Мозирје и Шентјур (место Планина);“.

3. У тачки 10 текст под 5 мења се и гласи:

„5) на територији НР Босне и Херцеговине: подручја општина у срезovima: Бања Лука: Добрња, Котор Варош и Скендер Вакуф; Бихаћ: Босански Петровац, Дрвар и Крњеуша; Горажде: Рогатица и Фоча; Јајце: Барачи, Бугојно, Јајце, Мркоњић Град и Шипово; Ливно: Босанско Грахово, Гламоч, Дувно, Купрес и Ливно; Мостар: Гацко и Невесиње; Приједор: Кључ, Лушчи Паланка и Рибник; Сарајево: Високо, Илица, Калиновик, Олово, Соколац, Фојница и Хан Пијесак; Тузла: Власеница и Кладањ“

6. Ова наредба ступа на снагу осмог дана по објављивању у „Службеном листу ФНРЈ“.

Бр. 01-1315/1

13 јуна 1959 године

Београд

Директор

Савезне управе за заштиту биља,
инж. Србољуб Тодоровић, с. р.

469.

На основу члана 6 Уредбе о југословенским стандардима, савезним прописима квалитета производа и произвођачким спецификацијама („Службени лист ФНРЈ“, бр. 17/51), Савезна комисија за стандардизацију доноси

РЕШЕЊЕ

О ЈУГОСЛОВЕНСКИМ СТАНДАРДИМА ЗА КАБЛОВСКУ ИНДУСТРИЈУ

1. У издању Савезне комисије за стандардизацију доноси се следећи југословенски стандарди:

PVC-маса за изолацију и плшт електричних проводника и каблова JUS N.A.2.175

Вруће ваљана бакарна жица за електротехничке сврхе — — — — JUS N.C1.020

Нискофреквентни телефонски каблови за веће раздаљине TD 00, TD 02, TD 05, TD 07, TD 10, TD 15 — JUS N.C4.400

2. Наведени југословенски стандарди објављени су у посебном издању Савезне комисије за стандардизацију, које чини саставни део овог решења.

3. Ови југословенски стандарди ступају на снагу 1 августа 1959 године.

Бр. 15-2654

16 јуна 1959 године

Београд

Претседник

Савезне комисије за стандардизацију,
инж. Славољуб Виторовић, с. р.

470.

ИЗВЕШТАЈ

САВЕЗНЕ ИЗБОРНЕ КОМИСИЈЕ О ДОПУНСКИМ ИЗБОРИМА ЗА НАРОДНОГ ПОСЛАНИКА САВЕЗНОГ ВЕЋА САВЕЗНЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ У ИЗБОРНОМ СРЕЗУ ВИСОКО

САВЕЗНОЈ НАРОДНОЈ СКУПШТИНИ

Савезном већу

Београд

Савезна изборна комисија примила је изборна акта која се односе на допунске изборе који су одржани у 255) Изборном срезу Високо, па у смислу чл. 201 и 146 Закона о правима и дужностима, избору и опозиву савезних народних посланика подноси следећи

Извештај

1) Допунски избори за избор народног посланика Савезног већа Савезне народне скупштине у 255) Изборном срезу Високо одређени Одлуком Савезног већа од 15 априла 1959 године одржани су 14 јуна 1959 године.

2) Спровођењем избора под надзором Савезне изборне комисије руководила је Изборна комисија Народне Републике Босне и Херцеговине и Среска изборна комисија за Изборни срез Високо.

3) Гласање је извршено за кандидата чија је кандидатура била потврђена од стране Среске изборне комисије и објављена од стране Савезне изборне комисије под бројем 4 од 28 маја 1959 године у „Службеном листу ФНРЈ“, бр. 22 од 3 јуна 1959 године, и то за кандидата зборовца бирача Хакиревић Ибрахима Авду из Сарајева.

4) Среска изборна комисија за Изборни срез Високо утврдила је резултат избора на начин прописан у чл. 139, 140, 141, 143 и 144 Закона о пра-

вима и дужностима, избору и опозиву савезних народних посланика.

Резултати избора су следећи:

	Укупно гласова	Процент
Уписано бирача	39.551	
Гласало	34.508	87,2
За кандидата Хакиревић Ибрахима Авду	33.863	98,1
Неважећих гласачких ли- стића	645	1,9

На основу тога Среска изборна комисија за Изборни срез Високо прогласила је за народног посланика Хакиревић Ибрахима Авду из Сарајева.

У прилогу достављају се сва акта која се односе на ове изборе.

Бр. 7
20 јуна 1959 године
Београд

Савезна изборна комисија

Секретар, Претседник,
др Дражен Сесардић, с. р. Михаило Ђорђевић, с. р.

471.

С А О П Ш Т Е Њ Е

НАРОДНЕ БАНКЕ ФНРЈ О ПОВЛАЧЕЊУ И ЗА- МЕНИ НОВЧАНИЦА ДФЈ ОД 20 И 10 ДИНАРА

На основу члана 17 став 2 тачка 2 Уредбе о банкама и штедионицама („Службени лист ФНРЈ“, бр. 4/54), Управни одбор Народне банке на седници од 26 марта 1959 године донео је решење о повлачењу и замени новчаница ДФЈ од 20 и 10 динара са ознаком „1944“, на чијем је лицу, на десној страни, репродуковано попрсје партизана.

Према поменутом решењу, Народна банка ће новчанице ДФЈ од 20 и 10 динара, чији је опис дат у претходном ставу, повући из оптицаја од 1 јула до 30 септембра 1959 године и заменити их новчаницама односно кованим новцем текућег издања.

Од 1 октобра 1959 године наведене новчанице од 20 и 10 динара преставу да буду законско средство плаћања, а Народна банка ће вршити накнадну замену тих новчаница у року од даља три месеца, тј. до 31 децембра 1959 године завршно.

Замену новчаница ДФЈ од 20 и 10 динара, које се повлаче из оптицаја у смислу поменутог решења, Народна банка ће вршити преко свих својих филијала, као и преко свих других банака.

Из Народне банке ФНРЈ — Главне централе, Београд, 16 јуна 1959 године.

По извршеном сравњењу са изворним текстом утврђено је да су се у тексту Правилника о економско-техничкој документацији инвестиционог програма за изградњу објеката пољопривредних организација, објављеном у „Службеном листу ФНРЈ“, бр. 19/59, поткрале ниже наведене грешке, те се даје

ИСПРАВКА

ПРАВИЛНИКА О ЕКОНОМСКО-ТЕХНИЧКОЈ ДО- КУМЕНТАЦИЈИ ИНВЕСТИЦИОНОГ ПРОГРАМА ЗА ИЗГРАДЊУ ОБЈЕКТА ПОЉОПРИВРЕДНИХ ОРГАНИЗАЦИЈА

У члану 4 на крају одељка VI треба додати случајно испуштене следеће тачке:

„3) појединачну калкулацију производа за тржиште;

4) збирну калкулацију укупне производње;

5) рачун рентабилитета са основним показатељима резултата производње;

6) могућност отплаћивања зајма.”

Из Секретаријата Савезног извршног већа за пољопривреду и шумарство, Београд, 20 маја 1959 године.

По извршеном сравњењу са изворним текстом утврђено је да се у тексту Наредбе о допунама Наредбе о регулисању увоза одређених производа, објављеном у „Службеном листу ФНРЈ“, бр. 22/59, поткрала ниже наведена грешка, те се даје

ИСПРАВКА

НАРЕДБЕ О ДОПУНАМА НАРЕДБЕ О РЕГУЛИ- САЊУ УВОЗА ОДРЕЂЕНИХ ПРОИЗВОДА

У тачки 1 уместо речи: „из гране 120 — Хемиска индустрија“ треба да стоји: „из гране 122 — Дрвна индустрија“.

Из Комитета за спољну трговину, Београд, 10 јуна 1959 године.

По извршеном сравњењу са изворним текстом утврђено је да су се у тексту Упутства о прерачунавању нето износа личних доходака радника привредних и друштвених организација на бруто износе („Службени лист ФНРЈ“, бр. 22/59) поткрале ниже наведене грешке, те се даје

ИСПРАВКА

УПУТСТВА О ПРАЧУНАВАЊУ НЕТО ИЗНОСА ЛИЧНИХ ДОХОДАКА РАДНИКА ПРИВРЕДНИХ И ДРУШТВЕНИХ ОРГАНИЗАЦИЈА НА БРУТО ИЗНОСЕ

У тачки 4, у табели за месечне износе, у колони 1, уместо бројева: „19.216—19.270“ треба да стоје бројеви „19.216—19.276“.

У тачки 7, у табели за износе по часу, у колони 2, између бројева 258 и 260 уместо броја: „159“ треба да стоји број: „259“.

У тачки 10 став 1, у трећем реду, уместо речи: „пољопривредним“ треба да стоји реч: „непољопривредним“.

Из Секретаријата Савезног извршног већа за рад, Београд, 9 јуна 1959 године.

По извршеном сравњењу са изворним текстом утврђено је да су се у Пречишћеном тексту Тарифе пореза на промет, објављеном у „Службеном листу ФНРЈ“, бр. 20/59, поткрале наведене грешке, те се даје

ИСПРАВКА

ПРЕЧИШЋЕНОГ ТЕКСТА ТАРИФЕ ПОРЕЗА НА ПРОМЕТ

Уз тар. број 95 уместо погрешно отштампаних напомена 3 и 4, треба да стоји напомена 3, која гласи:

„3) Важи напомена 2 уз тар. број 93 и напомена 7 уз тар. број 97.“

Уз тар. број 96 уместо погрешно отштампане напомене 3, треба да стоје напомене 3 и 4 погрешно отштампане уз тар. број 95.

Из Секретаријата Савезног извршног већа за законодавство и организацију, Београд, 10 јуна 1959 године.

РЕШЕЊА

На основу члана 166 Закона о јавним службеницима („Службени лист ФНРЈ“, бр. 53/57), у вези с чланом 39 став 3 Закона о државној управи („Службени лист ФНРЈ“, бр. 13/56 и 44/57) и чланом 33 Уредбе о организацији и раду Савезног извршног већа („Службени лист ФНРЈ“, бр. 20/58), Савезно извршно веће доноси

РЕШЕЊЕ

О ПОСТАВЉЕЊУ ПОМОЋНИКА СЕКРЕТАРА ЗА ОПШТУ УПРАВУ У САВЕЗНОМ ИЗВРШНОМ ВЕЋУ

Поставља се за помоћника секретара за општу управу у Савезном извршном већу Радаковић Александар, досадашњи секретар за општу управу Извршног већа Сабора НР Хрватске.

Б. бр. 39

15 јуна 1959 године
Београд

Савезно извршно веће

Секретар, Потпретседник,
Вељко Зековић, с. р. Александар Ранковић, с. р.

На основу члана 166 Закона о јавним службеницима („Службени лист ФНРЈ“, бр. 53/57), у вези с чланом 39 став 3 Закона о државној управи („Службени лист ФНРЈ“, бр. 13/56 и 44/57) и чланом 33 Уредбе о организацији и раду Савезног извршног већа („Службени лист ФНРЈ“, бр. 20/58), Савезно извршно веће доноси

РЕШЕЊЕ

О ПОСТАВЉЕЊУ ПОМОЋНИКА СЕКРЕТАРА ЗА НАРОДНО ЗДРАВЉЕ У САВЕЗНОМ ИЗВРШНОМ ВЕЋУ И САВЕЗНОГ ГЛАВНОГ САНИТАРНОГ ИНСПЕКТОРА

1. Поставља се за помоћника секретара за народно здравље у Савезном извршном већу др Светомир Јауковић, досадашњи помоћник начелника Одељења за санитетску службу у Државном секретаријату за унутрашње послове ФНРЈ.

2. Разрешава се дужности главног санитарног инспектора Савезног санитарног инспектората др Радомир Герић и поставља за помоћника секретара за народно здравље у Савезном извршном већу.

3. Поставља се за главног санитарног инспектора Савезног санитарног инспектората, са положајем помоћника секретара, др Јован Бијелић, досадашњи начелник Одељења за санитетску службу у Државном секретаријату за унутрашње послове ФНРЈ.

Б. бр. 37

2 јуна 1959 године
Београд

Савезно извршно веће

Секретар, Потпретседник,
Вељко Зековић, с. р. Александар Ранковић, с. р.

На основу члана 10 став 2 Уредбе о заједничким резервним фондовима привредних организација („Службени лист ФНРЈ“, бр. 10/59), а у вези са тачком 4 Одлуке о посебном учешћу у доходу и о заједничким резервним фондовима привредних организација („Службени лист ФНРЈ“, бр. 48/58), Савезно извршно веће доноси

РЕШЕЊЕ

О ИМЕНОВАЊУ УПРАВНОГ ОДБОРА ЈЕДИНСТВЕНОГ ЗАЈЕДНИЧКОГ РЕЗЕРВНОГ ФОНДА

За чланова Управног одбора Јединственог заједничког резервног фонда именују се, и то:

1. Бевандић Стеван, претседник Централног одбора Синдиката рудара и металурга,

2. Џуверовић Никола, претседник Савезне индустријске коморе,

3. Ицев Александар, претседник Централног одбора Синдиката радника металне индустрије.

4. Марковић Љубисав, самостални саветник у Секретаријату Савезног извршног већа за индустрију,

5. Михајиловски Киро, директор фабрике конзерви „Вардар“, Скопље,

6. Милер инж. Јован, технички директор грађевинског предузећа „Градитељ“, Сарајево,

7. Ромић Боровоје, секретар Централног већа Савеза синдиката Југославије,

8. Стефановић Александар, директор комбината „Серво Михаљ“, Зрењанин,

9. Табаковић Коста, директор дрвне индустрије „Маглић“, Фоча,

10. Шенер Херман, директор циглане „Трудбеник“, Београд.

Б. бр. 38

10 јуна 1959 године
Београд

Савезно извршно веће

Секретар, Потпретседник,
Вељко Зековић, с. р. Александар Ранковић, с. р.

На основу члана 166 Закона о јавним службеницима („Службени лист ФНРЈ“, бр. 53/57) а у вези с чланом 28 и чланом 39 став 3 Закона о државној управи („Службени лист ФНРЈ“, бр. 13/56 и 44/57) и чланом 33 Уредбе о организацији и раду Савезног извршног већа („Службени лист ФНРЈ“, бр. 20/58), Савезно извршно веће доноси

РЕШЕЊЕ

О ПОСТАВЉЕЊУ ПОМОЋНИКА НАЧЕЛНИКА УПРАВЕ ЗА ПЕРСОНАЛНЕ ПОСЛОВЕ САВЕЗНОГ ИЗВРШНОГ ВЕЋА

Поставља се за помоћника начелника Управе за персоналне послове Савезног извршног већа, у положају помоћника секретара у Савезном извршном већу, Владо Ивковић, досадашњи секретар Савезне комисије за физичку културу.

Б. бр. 41

19 јуна 1959 године
Београд

Савезно извршно веће

Секретар, Потпретседник,
Вељко Зековић, с. р. Александар Ранковић, с. р.

ИЗ СЛУЖБЕНИХ ЛИСТОВА
НАРОДНИХ РЕПУБЛИКАСЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК НАРОДНЕ РЕПУБЛИКЕ
СРБИЈЕ

„Службени гласник Народне Републике Србије“ у броју 24 од 6 јуна 1959 године објављује:

Наредбу о висини посебног додатка за санитарне инспекторе и службенике са високом медицинском спремом запослене у органима управе надлежним за послове народног здравља и у управним установама са делокругом из области народног здравља;

Наредбу о подручјима на којима се врши прикупљање статистичких података о узроку смрти,

У броју 25 од 13 јуна 1959 године објављује:

Уредбу о заједничкој Угоститељској комори за све срезове на подручју Аутономне Косовско-мето-хиске Области;

Одлуку о расподели доприноса за кадрове у привреди који плаћају привредне организације и приватне радње на територији Народне Републике Србије;

Одлуку о утврђивању плана остваривања обавезног основног образовања у Народној Републици Србији до 1961 године;

Решење о оснивању Завода за стручно усавршавање здравствених службеника;

Решење о именовању чланова Републичке комисије за физичку културу;

Решење о разрешењу и именовању чланова Савета за социјалну политику и комунална питања НРС;

Решење о разрешењу и именовању чланова републичке Комисије за давање мишљења о посебном урачунавању времена у пензиски стаж;

Правилник о организацији и раду Завода за привредно планирање Народне Републике Србије;

Решење о стављању под заштиту државе црквеног храма на Тргу 7 јула бр. 2 у Сомбору као споменика културе;

Решење о стављању под заштиту државе Цркве св. Николајевске у Новом Саду као споменика културе;

Исправку Упутства о легитимацији шумарских инспектора.

НАРОДНЕ НОВИНЕ

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ НАРОДНЕ РЕПУБЛИКЕ ХРВАТСКЕ

„Народне новине“ службени лист Народне Републике Хрватске у броју 21 од 29 маја 1959 године објављују:

Решење Републичке изборне комисије у Загребу о расписивању допунских избора за народног посланика Републичког већа Сабора Народне Републике Хрватске у Изборном срезу Нови Мароф;

Решење о измени Решења о именовању среских изборних комисија за избор народних посланика у Републичко веће Сабора Народне Републике Хрватске;

Решење о допуни Решења о постављењу сталних судских вештака код привредних судова у Народној Републици Хрватској за 1959 годину

ЦЕНОВНИК ЛЕКОВА

који чини саставни део Наредбе о одређивању највиших цена готовим лековима у продаји на мало („Службени лист ФНРЈ“, бр. 24/59) објављен је као Додатак „Службеног листа ФНРЈ“, бр. 24/59 и може се добити преко КОМЕРЦИЈАЛНОГ ОДЕЉЕЊА „СЛУЖБЕНОГ ЛИСТА ФНРЈ“, Београд, Краљевића Марка бр. 9. Жиро рачун 101-11/1-30.

ЦЕНА 30 ДИНАРА.

САДРЖАЈ:

	Страна
453. Указ о проглашењу Закона о уговорима о искоришћавању поморских бродова —	633
Закон о уговорима о искоришћавању поморских бродова —	633
454. Уредба о допуни Уредбе о зајмовима за инвестиције —	646
455. Уредба о допуни Уредбе о употреби средстава за инвестиције у 1959 години —	646

	Страна
456. Уредба о допуни Уредбе о усклађивању одредаба о управном поступку из прописа бивше Владе ФНРЈ, Савезног извршног већа и савезних органа управе са Законом о општем управном поступку —	646
457. Одлука о раду у сменама са редовним радним временом дужим од 8 часова дневно —	646
458. Одлука о оснивању здравствених установа за лечење ратних војних инвалида —	647
459. Одлука о овлашћењу Секретаријата Савезног извршног већа за законодавство и организацију да изда пречишћен текст Уредбе о спољнотрговинском пословању —	648
460. Наредба о утврђивању износа као и о условима и начину давања зајмова из Општег инвестиционог фонда за изградњу кошева и магацина за кукуруз за потребе трговине —	648
461. Наредба о одобравању кредита земљорадничким задругама за давање аванса индивидуалним пољопривредним произвођачима за куповину пшенице рода 1958/59 године са доцнијим роком испоруке —	648
462. Наредба о начину уплаћивања и коришћења средстава доприноса за изједначење цена домаћих и увозних текстилних сировина —	649
463. Наредба о одређивању посебних услова под којима се могу стављати у промет поједини индустријски производи —	650
464. Наредба о допуни Наредбе о одређивању услова за куповину и продају пољопривредних производа на пијацама —	650
465. Правилник о стручној спреми управних службеника —	651
466. Правилник о стручној спреми канцеларских службеника —	657
467. Наредба о допуни Наредбе о проглашењу подручја заражених опасним биљним болестима и штеточинама —	664
468. Наредба о изменама и допунама Наредбе о условима за стављање у промет кромпира са подручја заражених прапном краставости кромпира —	664
469. Решење о југословенским стандардима за кабловску индустрију —	665
470. Извештај Савезне изборне комисије о допунским изборима за народног посланика Савезног већа Савезне народне скупштине у Изборном срезу Високо —	666
471. Саопштење Народне банке ФНРЈ о повлачењу и замени новчаница ДФЈ од 20 и 10 динара —	666

Исправка Правилника о економско-техничкој документацији инвестиционог програма за изградњу објеката пољопривредних организација —	666
Исправка Наредбе о допунама Наредбе о регулсању увоза одређених производа —	666
Исправка Упутства о прерачунавању нето износа личних доходака радника привредних и друштвених организација на бруто износе —	666
Исправка Пречишћеног текста Тарифе пореза на промет —	666